

**VERSLAG VAN HET 18e CONGRES
VAN DE SOCIALISTISCHE PARTIJ**

CHASSÉ THEATER BREDA, 2 JUNI 2012

INHOUDSOPGAVE

Opening	7
Kandidaten Partijbestuur – Eerste termijn	9
Intermezzo Gouden Tomaat – Jan de Wit	11
Congresstuk ‘1 voor Allen’ – Inleiding Jan Marijnissen	13
Congresstuk ‘1 voor Allen’ – Eerste termijn zaal	15
Stemming Partijbestuur – Uitleg procedure	27
Beantwoording Congrescommissie – Eerste termijn	29
Intermezzo Gouden Tomaat – Tonnie Wouters	35
Congresstuk ‘1 voor Allen’ – Tweede termijn zaal	37
Beantwoording Congrescommissie – Tweede termijn	41
Stemming Congresstuk ‘1 voor Allen’	43
Kandidaten Partijbestuur – Bekendmaking uitslag stemming	49
Toespraak Emile Roemer	51

OPENING

Het congres opent met muziek en een opgenomen speech van Desmond Tutu.

Riet de Wit: Goedemorgen partijgenoten. Goedemorgen dames en heren gasten. Dames en heren van de media. U bent vast helemaal wakker na dit flitsende openingsfilmpje. En ik wil u dan ook graag welkom heeten op het achttiende SP-Congres met de titel '1 voor Allen'. Deze keer in Breda, de stad van de Nassaus en de Oranjes. De stad van het Turfschip van Maurits, de bisschoppen, de kazernes en tegenwoordig de stad van heerlijk flaneren door de mooie historische binnenstad. En natuurlijk ook van een avondje NAC. Maar vandaag is het de stad van de SP en ik ben erg blij dat u allemaal gekomen bent. Want we hebben van hieruit een fantastisch zicht op u allemaal.

Mijn naam is Riet de Wit. Ik mag wethouder zijn voor onze partij in Heerlen. En naast mij zit Bob Ruers uit Utrecht. Bob is lid van de Eerste Kamer voor de SP. Samen gaan wij proberen om vandaag dit congres voor u in goede banen te leiden. Op het moment dat ons partijbestuur de datum van dit congres vaststelde, was de val van het kabinet-Rutte nog slechts een vurige wens van velen. Maar nu is die val een feit en dat betekent dat we kort na dit congres nog een congres organiseren, waar we de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen en ons verkiezingsprogramma vast zullen stellen. En dat congres vindt plaats in Den Bosch op 30 juni aanstaande. Dus schrijft u dat alvast in uw agenda. Het wordt een belangrijk congres. De datum voor vandaag stond al lang vast, maar de agenda voor vandaag heeft u in handen. Het wordt stevig doorwerken, we hebben veel te doen en weinig tijd. Maar ik moet zeggen dat ik u ken als gedisciplineerde congresgangers en natuurlijk is er vanavond ook nog eens een keer voetbal, ter voorbereiding op het EK. Dus we gaan snel aan de slag.

Hoe gaan we het doen vandaag? Het eerste deel van het congres staat in het teken van het volledig maken van het nieuwe partijbestuur voor de komende twee jaar. Zoals u weet gaat het daarbij om rechtstreeks te kiezen kandidaten voor het partijbestuur. U weet dat de negentien regiovertegenwoordigers die u gekozen hebt op onze regioconferenties ook deel uitmaken van het partijbestuur, evenals de fractievoorzitter van de Tweede Kamer, Emile Roemer; van de Eerste Kamer, Tiny Kox; en Dennis de Jong van onze Europese fractie. Vandaag kiest u dus de leden die niet vanwege hun functie in het partijbestuur zitten, maar die daarvoor rechtstreeks gekozen worden. Daarna bespreken we ons congresstuk '1 voor Allen' en de door de congrescommissie voorgelegde congresresolutie. We stemmen over de op de congresresolutie ingediende wijzigingsvoorstellen en over de moties die volgens de regels van het spel aan u voorgelegd worden. En ten slotte stemmen we over de congresresolutie. En dames en heren, met de verkiezingen voor de boeg hebben we in ieder geval een lijsttrekker nodig. Er is een kandidaat en die ziet u later op deze dag.

Dames en heren, er staan ons belangrijke dingen te doen vandaag. We gaan ook zo meteen aan de slag. Ik verzoek u om eraan mee te werken dat het een goed en inspirerend congres wordt. U hebt allemaal de pagina met de procedures toegestuurd gekregen en die zullen wij als uw voorzitters ook strikt toepassen. En dat betekent dat u zich moet houden aan de spreektijden, dat u moet spreken vanaf het podium en dat zaalinterrupties niet mogelijk zijn. Dat is streng, dat weten we, maar we hebben natuurlijk wel een uitgebreide voorbereiding van dit congres gehad in onze afdelingen en in onze regio's. Dit congres is het sluitstuk van die voorbereiding. Zoals u in de toelichting op de procedures kunt lezen, kunnen indieners van wijzigingsvoorstellen en moties die terugtrekken tot het moment waarop ze in stemming worden gebracht. En mocht dat het geval zijn, dan kunt u zich melden bij Lian Veenstra of Marloes Piepers – die nu even opstaan en zwaaien.

Bob en ik zullen er in ieder geval streng doch rechtvaardig voor zorgen dat iedereen zich aan de spelregels houdt. En ten slotte zijn er enkele huishoudelijke mededelingen. Er geldt in het hele gebouw een rookver-

bod, zoals het hoort, roken mag alleen buiten. En ik verzoek u om mobiele telefoons en andere mogelijke stoorzenders uit te zetten.

Dan gaan we eerst beginnen met het kiezen van de leden van ons partijbestuur. En daarbij gaat het zoals ik zei om de rechtstreeks te kiezen leden. Vandaag kiest u de leden die niet vanwege hun functie in het partijbestuur zitten, maar die daar rechtstreeks voor gekozen worden.

En dan gaan we nu eerst kijken naar de presentatie van de kandidaten voor het partijbestuur.

(In het filmpje komen de kandidaten een voor een voorbij.)

KANDIDATEN PARTIJBESTUUR – EERSTE TERMIJN

Riet de Wit: Dames en heren, dat waren de kandidaten voor ons partijbestuur. Dan geef ik nu het woord aan Hans van Heijningen, secretaris van de SP.

Hans van Heijningen: Beste partijgenoten, beste gasten. Jullie hebben gezien wie de nieuwe kandidaten zijn voor het partijbestuur. Maar dat betekent ook dat we van een aantal mensen afscheid gaan nemen, in ieder geval in partijbestuursverband. Eens in de twee jaar kiezen we een nieuw partijbestuur. Wij gaan vandaag afscheid nemen van Joost van der Sluijs, Chris Verschuure, Alie Dekker, Wim van Gammeren, Gerard Harmes, Irma Koopman, Bert Peterse en Cor van Norel – regiovertegenwoordigers die in het bestuur zaten en gemiddeld meer dan vier jaar lid zijn geweest van ons partijbestuur. Graag een hartelijk applaus voor de mensen die zich op deze manier hebben ingezet.

Ook gaan we afscheid nemen van Leon Botter, ex-voorzitter van ROOD. Hij gaat de stap maken naar de SP en blijft natuurlijk voor onze fantastische partij actief. Dan hebben we ook nog Sjoerd Uitslag, die algemeen bestuurslid was van onze partij en maar liefst zeven jaar in het partijbestuur zat. En dan de laatste van wie wij afscheid gaan nemen en aan wie ik een paar woorden ga wijden. Dat is Riet de Wit. Riet is een van de SP'ers van het eerste uur. Twaalf jaar lid van het partijbestuur en al voor een tweede periode wethouder voor onze partij in Heerlen. Ik heb uitgerekend dat zij 212 keer van Heerlen naar Rotterdam is gereisd om een bijdrage te leveren aan onze partijbestuursvergaderingen. Zij heeft 44.520 kilometer in de trein gezeten. Dat betekent dat ze meer dan één keer de wereld rond gereisd is in haar bijdrage aan onze fantastische partij. De inhoudelijke bijdrage die ze geleverd heeft mag er zijn, graag een daverend applaus voor Riet de Wit.

Riet de Wit: Dankuwel, dames en heren. Dankjewel, Hans. De kandidaten voor het partijbestuur hebben zich aan u gepresenteerd. Er hebben zich bij ons geen mensen aangemeld die het woord nog willen voeren over de kandidaten of over de te volgen procedure. En wij denken dat u ervan overtuigd bent dat het op de regioconferenties en in de afdelingen al voldoende is besproken. En dat betekent ook dat we hier snel mee klaar zijn. Want er is geen discussie over. En dat schept in ieder geval nog rust en ruimte voor de rest van ons drukke programma. U weet dat we schriftelijk stemmen over leden van het partijbestuur. Dat gaan we overigens nog niet nu doen. Dat doen we aan het begin van de middagpauze. Dus u kunt nog even nadenken en ik zal u in ieder geval tijdig waarschuwen als het zover is. En dan is nu het woord aan onze SP-fractievoorzitter Emile Roemer.

INTERMEZZO GOUDEN TOMAAT – JAN DE WIT

Emile Roemer: Goedemorgen allemaal. Ik sta hier nu niet voor een lang politiek praatje, dat ga ik vanmiddag houden. Ik wil jullie even meenemen in de tijd. En wel naar de beginjaren zeventig. In die periode was er heel veel moed nodig om überhaupt ergens iets voor de SP te doen, laat staan om een SP-afdeling te beginnen. En dat gold in die tijd zeker voor Zuid-Limburg. En toch ging men daar aan de slag. Maar het ging niet vanzelf. Er is heel veel energie en tijd voor nodig geweest om hier het nodige voor elkaar te krijgen. Maar de doorbraak kwam toen de SP de pleitbezorger werd voor de ereschuld aan de oud-mijnwerkers. Die hadden daar jaren onder de grond gewerkt, om daarna geconfronteerd te worden met stoflongen en silicose. En velen kwamen daar letterlijk door verstikking aan het eind. De staat heeft die mensen nooit genoegdoening willen geven. En de SP heeft zich daar steeds voor ingezet. Dit had succes en leidde tot een goede financiële regeling voor deze mensen. En een van die drijvende en stuwende krachten achter deze actie had daar in Zuid-Limburg een advocatenkantoor, waar ze vooral huurders en arbeiders bijstonden. Maar toch kwam aan dat kantoor een eind. Niet zozeer omdat het niet goed ging met dat kantoor, integendeel. Nee, onze grote voorman van toen, Jan Marijnissen, die had een juridisch onderlegde medewerker nodig. En die had in Zuid-Limburg gezien dat er behoorlijk wat talent rondliep. En zodoende kwam er iemand in het ondersteuningsteam van de nieuwe fractie voor de Tweede Kamer in 1994. Want Jan deed een heel dringend beroep op hem. En ondanks zijn werk in Zuid-Limburg en zijn advocatenkantoor zei hij ja. Ondanks de enorme afstand tussen Zuid-Limburg en Den Haag. Hij werd in plaats van juridisch medewerker heel snel daarna Kamerlid. Hij deed Justitie onder andere, Sociale Zaken en eigenlijk bijna alles. Momenteel is hij een van de mensen die nog steeds volop probeert om vaart en steun te krijgen in de Zuid-Limburgse SP. Maar heel Nederland en zeker alle bankiers kennen hem vooral als voorzitter van de parlementaire commissie die de financiële ellende heeft onderzocht. En ik kan hier natuurlijk wel tot vijf uur doorgaan, maar dat kan niet want dan moeten we er uit zijn. Daarom reden genoeg, beste partijgenoten, om de gouden tomaat op te spelden bij onze trouwe kanjer vanaf het eerste uur: Jan de Wit.

[Emile Roemer speldt Jan de Wit de gouden tomaat op. Een staande ovatie volgt.]

Emile Roemer: Jan kennende staat hij bijna nooit met de mond vol tanden, maar nu ben ik toch benieuwd naar zijn reactie.

Jan de Wit: Zoals het bij de Oscaruitreiking ook altijd gebeurt... Maar ik heb mijn speech thuis laten liggen. Sorry. Voor jullie een geluk: daardoor wordt het nog korter. Alhoewel ik in de advocatuur heb geleerd dat advocaten beginnen met: 'Meneer de president, ik zal het kort houden', en dan komt er een lulverhaal van twee uur. Ja, ik moet zeggen, ik ben helemaal perplex. En dat is niet een cliché, maar dat is zo. Het is wel zo dat ik vanavond ook met iets thuis kan komen. Ik wil het partijbestuur, ik wil jullie hartelijk danken voor deze geweldige onderscheiding. Ik ben er altijd van uitgegaan – en dat is misschien nog iets vanuit de oude tijd – dat je de talenten die je hebt gekregen en hebt ontwikkeld ten dienste stelt aan Nederland en aan al die mensen die in de problemen zitten en waarmee we samen proberen om dingen te veranderen. Dat is het belangrijkste motto geweest voor mij om dit zoveel jaren te doen. En wat mij betreft nog veel meer jaren. Ik moet heel eerlijk zeggen dat, wat de SP betreft, het geen betere partij had kunnen zijn. Dit is de enige partij waarvoor ik me met hart en ziel heb ingezet en nog steeds inzet. En we gaan samen de komende tijd tegemoet om de verkiezingsoverwinning te realiseren zodat we samen een volgende stap kunnen zetten in onze opmars naar uiteindelijk regeringsverantwoordelijkheid. Ik dank jullie hartelijk.

CONGRESSTUK '1 VOOR ALLEN' – INLEIDING JAN MARIJNISSEN

[Film over de totstandkoming van het nieuwe SP-kantoor in Amersfoort.]

Riet de Wit: Dames en heren, dan is nu het woord aan SP-voorzitter Jan Marijnissen.

Jan Marijnissen: Goedemorgen partijgenoten. Altijd weer even wennen aan het licht. Iemand zei wel dat je alles kunt zien, maar dat valt toch wel tegen. Dames en heren, wij bestaan veertig jaar! Wist u dat? In 1972 besloten enkele honderden mensen, bijeen in Rotterdam, om een nieuwe partij op te richten. Wij vonden dat nodig. CDA en VVD vonden we te conservatief. De PvdA vonden we te regentesk. De CPN te dogmatisch en star en de PSP was te zeer geitenwollensokken. Er moest dus een nieuwe partij komen. Verstandig, eerlijk en actief. Dat moesten de kenmerken van die nieuwe partij worden. Fundamentele kritiek op het kapitalistische systeem koppelden we aan concrete strijd op concrete punten, samen met de mensen.

Dat was de SP. Met zo'n tien afdelingen in het land gingen we onverdroten aan de slag in buurten en bedrijven. Letterlijk dag in dag uit op pad en onder de mensen. In 1974 lukte het twee afdelingen het gewonnen vertrouwen onder de mensen om te zetten in zetels in de gemeenteraad. De SP was vanaf dat moment niet alleen buitenparlementair actief, maar ook parlementair. Het was de eerste stap in onze gang door de instituties van de democratie. Overigens is toen, in 1974, ook de afdrachtrekening voor volksvertegenwoordigers van de SP van kracht geworden.

Na een periode van relatief weinig groei raakte de partij in de tweede helft van de jaren tachtig behept met nieuw elan. Een nieuwe generatie SP'ers trad aan en met frisse zin werd het werk opgepakt. Nadat het in 1989 desalniettemin toch weer niet lukte om in de Tweede Kamer te komen, hebben we het roer radicaal omgegooid. Tot dan toe waren we immers meer een federatie van afdelingen, maar voor een doorbraak naar de landelijke politiek was toch echt een landelijk opererende partij nodig. Daarom gingen we ons naast het lokale werk ook richten op landelijke issues, zoals de verslechtering van de WAO en de Nederlandse steun aan de eerste Golfoorlog.

De nieuwe aanpak had succes. We kwamen in 1994 met twee mensen in de Kamer. Daarna ging het snel, er kwamen veel nieuwe leden bij. Met een echte boost in 2002, in dat jaar alleen al tienduizend. Het aantal afdelingen groeide, we kwamen in steeds meer gemeenteraden en Provinciale Staten. Vanaf eind jaren negentig leverden we wethouders en vanaf 2010 ook gedeputeerden. Inmiddels waren we toegetreden tot het Europees Parlement en de Eerste Kamer. De ontwikkeling van onze partij is formidabel geweest. Niet alleen in kwantitatieve zin en in de zin dat we in steeds meer gremia vertegenwoordigd zijn. Ook in kwalitatieve zin hebben we ons ontwikkeld. Dat is gelijk opgegaan. Want we hebben de theorie en de praktijk altijd aan elkaar gekoppeld, in de wetenschap dat echte kennis altijd uit een samengaan van die twee voortkomt. Daarom werd en wordt er, naast het werk dat we doen onder de mensen, binnen de SP ook altijd geschoold. Om de wereld te kunnen veranderen moet je hem immers eerst begrijpen. Mensen vragen weleens waarom de SP zo vaak de dingen eerder ziet dan anderen. Bijvoorbeeld als het gaat om het neoliberalisme, de nadelen van marktwerking in de zorg en de fout van de liberalisering van de financiële markten. 'Dat heeft met onderzoek en studie te maken', zeg ik dan altijd. Onze stelling is immers: zonder onderzoek gaan recht van spreken. Onze visie op mens en maatschappij is geen eendimensionale kwestie. Wij kunnen ons daadwerkelijk voorstellen dat er een samenleving reëel bestaat, waarin de menselijke waardigheid wordt gerespecteerd, de gelijkwaardigheid wordt gegarandeerd en de solidariteit wordt georganiseerd.

Partijgenoten, zoals de wereld permanent in ontwikkeling is, is de SP dat ook. Wat begon als een klein groepje goedwillende hemelbestormers werd meer en meer een grote partij met idealen die verwezenlijkt werden. Als optimisten voor de toekomst en realisten voor vandaag werken we elke dag – binnen en buiten de vergaderzalen van de democratie – aan een beter Nederland en een betere wereld. In alle geledingen van de partij is het optimisme groot. Dat mag ook wel, gezien onze geschiedenis en de stand van zaken van nu. We zijn goed op weg naar tweehonderd afdelingen. Vanaf 1 januari jongstleden hebben we netto vijftienhonderd nieuwe leden ingeschreven. We hebben een goede reputatie onder de mensen, ook de peilingen laten dat zien. We zijn klaar voor de verkiezingen en op het eind van de maand zullen we het programma en de lijst vaststellen. En wij hebben Emile Roemer! En dat is nog niet alles. Want we hebben ook het mooiste partijbureau van Nederland!

Halverwege deze maand wordt het partijkantoor officieel geopend en we vinden het leuk als jullie ook allemaal een keer langs komen. En dat kan bijvoorbeeld op de open dag die we ook deze maand organiseren. Want het is immers jullie pand. Overigens het pand heeft ook al een naam, maar die mag ik hier helaas niet onthullen. Honderden mensen hebben hun suggesties voor de naam ingestuurd en de jury is er inmiddels uit. We hebben prachtige suggesties ontvangen: de Spil, de Spin, de Tomatenkas, de Toekomst, de Amer-SPoort, honderden suggesties. Persoonlijk vond ik de leukste: de Afdracht.

[Applaus.]

Jan Marijnissen: Maar die is het dus niet geworden. Zoals gezegd, op de vijftiende van deze maand wordt de naam bekendgemaakt. Tegelijkertijd met de onthulling van een zes meter hoge stalen, SP-rood-gekleurde totem voor de deur. Met als opschrift: Een mens is meer. Overigens, partijgenoten, gisteren kwam het bericht dat ons oude geliefde partijkantoor in Rotterdam verkocht is. Voor een goeie prijs.

Partijgenoten, het zijn spannende tijden. Waarom? Omdat het belangrijke tijden zijn. En omdat wij als SP het verschil kunnen maken. Wij zijn ons daar allemaal terdege van bewust. Er is nog maar één plek in dit land waar we nog niet vertegenwoordigd zijn: de regering. In weerwil van wat sommigen zeggen, dit land is toe aan een flinke scheut SP in de regering!

[Applaus.]

Jan Marijnissen: Dat vinden wij, maar dat is niet uitzonderlijk. Maar voor het eerst in de geschiedenis zijn er heel veel, heel erg veel mensen, miljoenen mensen die dat ook vinden. Onze inzet bij de verkiezingen is zo groot geworden dat niemand om ons heen kan bij de formatie. Het congresstuk '1 voor Allen', inclusief de aangehechte resolutie die we nu gaan bespreken, sluit hierop aan. Het stuk gaat in op de actuele stand van zaken in de maatschappij, in de politiek en in onze partij zelf. Alles in het licht van de volgende stap die onze partij in haar ontwikkeling gaat zetten. Dit stuk gaat in op de dilemma's waarvoor je komt te staan als je regeert, op de noodzaak van en de bereidheid tot het sluiten van compromissen. En hoe je daar het beste mee om kunt gaan. Hoe verhouden mensen die we hebben uitgeleend aan het bestuur zich tot de partij en haar leden? Heel belangrijke onderwerpen die we allemaal goed onder ogen moeten zien om fouten en teleurstellingen te voorkomen. Onze eigen geschiedenis en die van andere partijen leert dat deelname aan het bestuur helemaal niet per se hoeft te betekenen dat je als deelnemende partij je profiel verliest. Want dat is geen noodzaak, dat is een keuze. Want mensen zijn niet dom en begrijpen best dat je niet alles kunt binnenhalen. Maar zorg wel altijd dat de mensen weten: ten eerste wat de partij zelf vindt, ten tweede wat het compromis behelst en ten derde wat je ervoor teruggekregen hebt. De verkiezingen van 12 september hebben datgene wat centraal staat op het congres uiterst urgent gemaakt. Voor ons in ieder geval.

Als laatste nog even kort de procedures. Tot dit congres is besloten in de herfst van vorig jaar. Lang voordat er sprake was van nieuwe verkiezingen. Vanaf het begin van dit jaar is het congresstuk intensief besproken in de afdelingen en op de regioconferenties. Door de inbreng van jullie is het stuk verder verbeterd. Dank daarvoor. In de resolutie hebben we de belangrijkste punten overzichtelijk onder elkaar gezet zodat het amendeerbaar kon worden. Wel, het stuk '1 voor Allen' en die amendementen gaan we nu bespreken. Tot slot nog één ding: een bekend tv-nieuwsprogramma heeft deze week het gerucht verspreid dat er op dit congres bepaalde zaken niet aan de orde zouden mogen komen. Daarom nog even voor de helderheid: op congressen van de SP is altijd alles aan de orde. Dankjewel.

CONGRESSTUK '1 VOOR ALLEN' – EERSTE TERMIJN ZAAL

Bob Ruers: Dankjewel, Jan Marijnissen. Dames en heren. We zeiden het al aan het begin van de ochtend, een congres betekent dat er hard gewerkt moet worden. We gaan nu dan ook verder met behandeling in eerste termijn van het congresstuk '1 voor Allen', de congresresolutie en de ingediende wijzigingsvoorstellen en moties. Zoals u ziet hebben we hier links en rechts twee spreekgestoelten staan, die zijn nodig om de vaart erin te houden. Het is de bedoeling om en om – eerst van de ene kant en dan van de andere kant – te spreken, maar dat had u waarschijnlijk wel begrepen. Ik wijs erop dat alleen degenen die zich hebben aangemeld als spreker in de eerste termijn ook kunnen spreken in de tweede termijn. Natuurlijk voor zover daar straks behoefte aan is. De spreektijd in de eerste termijn bedraagt, zoals u waarschijnlijk wel weet, twee minuten. En in de tweede termijn is dat een minuut. Om u een beetje in toom te houden en de spreektijden in de hand te kunnen houden, hebben we de hulp ingeroepen van een stoplicht. Het staat hier opgesteld. Gaat tijdens het spreken het oranje lampje branden, dan is uw spreektijd bijna afgelopen, tijd om te stoppen dus. Brandt het rode lampje, dan is uw spreektijd volledig voorbij. Als u dan niet stopt, dan stoppen wij u. En dat moet u niet eens willen. De sprekers die zich hebben aangemeld voor het debat over de congresstukken nodig ik uit om zich te melden bij Marloes Piepers en Lian Veenstra. Links en rechts vooraan in de zaal. Zij zorgen er vandaag voor dat de sprekers snel achter elkaar van start kunnen gaan. Dan zijn nu de afgevaardigden aan het woord die zich als spreker hebben aangemeld. Er hebben zich in totaal 28 sprekers aangemeld. Dat moet kunnen. Elke spreker heeft in de eerste termijn maximaal twee minuten spreektijd, maar het mag natuurlijk ook korter. Ik verzoek deze sprekers zich alvast hier vooraan bij het podium op te stellen zodat alle sprekers direct achter elkaar het woord kunnen voeren. Verder wijs ik erop dat de congrescommissie inmiddels hier achter mij op het podium heeft plaatsgenomen. Die congrescommissie bestaat uit Jan Marijnissen, voorzitter van de SP, Hans van Heijningen, algemeen secretaris van onze partij, Leon Botter, tot voor kort voorzitter van ROOD, jong in de SP, en Maureen van der Pligt, raadslid in Amsterdam.

Jan Marijnissen: Voorzitter, een kleine correctie. Wij zijn niet de congrescommissie. Wij zijn een delegatie uit de congrescommissie. U zou anders de indruk kunnen krijgen dat wij vieren de hele zaak bestieren. Maar dat is niet zo. We hadden een uitvoerige congrescommissie, bestaande uit meer dan twintig mensen. Die twintig mensen hebben ons afgevaardigd om het stuk hier te verdedigen.

Bob Ruers: Waarvan akte. Dankjewel, Jan. Op hen rust de taak om op alle bijdragen die u straks gaat geven een gepast antwoord te geven. Dat antwoord komt echter pas na de pauze, dus ze mogen er nog even over nadenken. Ik noem nu de namen op van de eerste tien sprekers en verzoek hen om zich alvast op te stellen bij het podium. En ik waarschuw ervoor, er is een gevaarlijk trapje als u omhoog komt. Niet over struikelen, anders haalt u het niet. De eerste tien sprekers, ik noem ze even, zijn de volgende: Diederik Olders, Patrick Adriaans, Anke van Hest, Lennart Feijen, Bob van Vliet, William van den Heuvel, Karl Lutterkort, Hugo Polderman, Ilja Jongeneel en Bas Maes. Ik zou zeggen, laten we beginnen met Diederik Olders, de overige sprekers daarna zal ik nog opnoemen.

Diederik Olders (Rotterdam): Kameraden en socialistische partijgenoten, Harry. Mijn naam is Diederik Olders van de afdeling Rotterdam en zoals Mike Boddé al zei: 'Rotterdam is eigenlijk het Breda van Zutphen.' We voelen ons hier dus heel welkom. We lazen het al in de kranten: de vraag is hier vandaag of we er klaar voor zijn. Zijn we er klaar voor?

[Applaus.]

Diederik Olders: Goed om te horen dat jullie er klaar voor zijn om voor de voorstellen van de afdeling Rotterdam te stemmen. Laten we ze er even bij pakken. Bijvoorbeeld voorstel 23, dat wordt overigens behalve door Rotterdam en Groningen ook nog gesteund door Leiden en Velsen. Dat kwam niet meer op tijd in de stukken. Wij vragen om de democratisering van de economie expliciet te noemen. We moeten met zijn allen over de economie gaan en niet alleen een paar CEO's. Al was het maar omdat ze hebben aangekondigd om allemaal te emigreren, samen met Stef Blok. Dus een plusje zetten bij 23 alstublieft. In voorstel 37 vragen we om een partijbrede discussie over die democratisering van de economie. 'Aanhouden', zegt de congrescommissie, want er komt een notitie van het partijbestuur. Als dat een toezegging is, dan wil ik dat graag eventjes nog expliciet horen, want dan zou Rotterdam daar al heel tevreden over zijn. Dus komt die notitie? Graag een bevestiging hiervan? En tot slot: 'aanhouden' is ook de boodschap bij voorstel 42. Het is logisch dat we de inhoudelijke discussie over de afdracht aanhouden tot de evaluatie er is. Anders zou ik ook niet weten wat ik zou moeten stemmen. Maar ons voorstel gaat over de planning van die discussie. Dat moet dus niet worden aangehouden tot november, want dan is al de besluitvorming. Graag een reactie daarop. En ik zou zeggen: steun onze voorstellen, want dan zijn we er helemaal klaar voor.

Patrick Adriaans (Amstelveen): Partijgenoten, de afdeling Amstelveen was en is gepikeerd over het feit dat '1 voor Allen' niet ter amendering voor ligt. We delen de kritiek zoals verwoord in motie 1 van Amsterdam en Zaanstreek en zullen deze motie ook steunen. Maar wij kijken ook vooruit, daarom hebben we moties 37 en 38 ingediend. Deze moties zijn in lijn met het beginselprogramma, maar geven een richting aan twee onderdelen waarop wij de komende tijd veel strijd zullen moeten leveren: zorg en volkshuisvesting. Uitwerking hiervan zal uiteraard moeten komen in ons verkiezingsprogramma, dat gelukkig al snel komt. De congrescommissie geeft als advies om deze moties aan te houden tot het congres op 30 juli. Voor wij dit advies volgen, wil de afdeling Amstelveen graag weten waarom de congrescommissie adviseert om de moties aan te houden en of zij positief staat ten opzichte van de inhoud van de moties. Tot slot willen we hier nogmaals herhalen: mee durven regeren betekent ook durven te kiezen om niet mee te regeren. Wij zijn geen pluchejagers, wij zijn een partij die de samenleving wil veranderen. Regeren is daartoe een middel dat we zeker na moeten streven. De SP moet in de regering, maar de regering mag nooit een doel op zich worden.

Anke van Hest (Eindhoven): Ik ben Anke van Hest, afdeling Eindhoven. Allereerst wil ik nog even opmerken dat ik weer aangenaam verrast was door de inbreng van de afdelingen. Hieruit blijkt wel dat de stukken goed en uitgebreid besproken zijn. Zodat bij de verschillende onderwerpen toch nog zinvolle aanvullingen zijn gedaan. Bij twee moties wil ik nog wat kanttekeningen plaatsen. Bij motie 5 van Purmerend en motie 8 van Rotterdam. Beide zijn door de congrescommissie overgenomen en we staan er ook helemaal achter. Maar motie 5 roept de afdelingen op om ook actief contact te houden met werknemers en vakbonden in de gemeenten. En waar nodig hen te steunen bij het opkomen voor hun belangen. Dit is prima, maar de motie gaat ervan uit dat je al contact hebt en dat is niet vanzelfsprekend. Want ik heb de ervaring dat de Abvakabo in Eindhoven niet zit te wachten op samenwerking met de SP. Hun voorkeur ligt nog altijd bij de PvdA. Motie 8 roept op om een actieve betrokkenheid te organiseren en te stimuleren, met organisaties waarvan de belangen en ideeën botsen met het neoliberalisme. En hoe realiseer je dat in de praktijk? Het gaat om veel organisaties en daar werken niet alleen mensen die de SP goed gezind zijn. Om actieve betrokkenheid te krijgen op afdelingsniveau lijkt me dat een megaklus. En hoe kan dit lokaal gestalte krijgen? Het zou jammer zijn als deze twee goede moties alleen maar mooie woorden blijven.

Lennart Feijen (Zoetermeer): Kameraden, goedemorgen. Het is een mooie dag vandaag en wij zitten binnen. Maar we hebben dan ook belangrijke dingen te bespreken. In Zoetermeer hebben we het stuk '1 voor Allen' besproken en op de regioconferenties zijn er veel bijdragen door de afdelingen gedaan en wij zijn van mening dat het stuk behoorlijk beter is geworden na de bespreking in de regio's. Echter, we hebben in Zoetermeer nog een aantal kanttekeningen en opmerkingen die we willen plaatsen. Allereerst vonden wij dat er bij de kandidaten van het partijbestuur behoorlijk veel Tweede Kamerleden tussen zitten, we missen mensen uit het veld. Mensen die met hun voeten in de klei staan. De balans was hier wat minder. Dan het standpunt van de SP over Europa. Van de SP wordt vaak gezegd dat wij tegen Europa zijn en tegen Europese samenwerking. Zoetermeer vindt dat we dat beter moeten gaan uitdragen. De SP is tegen deze neoliberale Europese Unie en de structuur daarvan, maar we zijn in principe wel voor Europese samenwerking. Dat verhaal zou beter voor het voetlicht moeten worden gebracht. Dan de afdrachtregeling. Daarover komen helaas veel conflicten in het nieuws. En de berichtgeving vanuit de media is meestal eenzijdig. Maar wij worden als leden wel met vragen over die afdrachtregeling geconfronteerd. En wij zouden daarom ook graag zien dat het partijbestuur wat meer uitleg geeft over beslissingen, zodat je als lid ook wat meer dingen kunt uitleggen. Uiteraard kan er natuurlijk niet worden ingegaan op privésituaties, maar ik heb bijvoorbeeld weleens uit moeten leggen hoe het zat, bijvoorbeeld over de voedselbank. Dit kon ik in eerste instantie ook niet. Pas toen ik ging vragen hoe het zat, kon ik het wel uitleggen. Dus een iets actievere hou-

ding daarbij helpt ook in de discussie om de afdrachtsregeling uit te leggen. Dan wil ik aandacht vragen voor motie 40, die door Zoetermeer is ingediend. Wij maken ons zorgen om de toenemende ongelijkheid en discriminatie in de maatschappij van de afgelopen jaren, zeker met de opkomst van de PVV. En wij vinden dat de SP hierin een actieve en initiërende houding moet aannemen. Dan de regeringsdeelname. Hier was de ledenvergadering in meerderheid voor, maar niet tegen elke prijs. Als we het verschil kunnen maken, dan moeten we het doen, maar als we te veel compromissen moeten sluiten, dan niet. En we zijn blij dat we ons daar op een congres over kunnen uitspreken en op de merites kunnen beoordelen. Maar nu eerst de mensen overtuigen van de sociale weg uit de crisis, dat moet, dat kan en dat gaan we ook doen.

Bob van Vliet (Delft): Hallo iedereen. Ook de mensen boven, we zitten daar onder en dan is het net alsof we met minder mensen zijn dan normaal. Gelukkig is dat niet het geval als je naar boven kijkt. We hadden in Delft voor het congresstuk een aantal tekstuele wijzigingsvoorstellen. Er waren ook een aantal betere, de helft hebben we dus alweer ingetrokken. Ik wilde mijn tijd besteden aan het ondersteunen van motie nummer 28 van Gorinchem. Deze motie vraagt om een kritische analyse van het verkiezingsresultaat. Wij zijn het ermee eens dat de analyse hiervan in het congresstuk nogal karig is; daarbij wordt de reden buiten onszelf gezocht, bij kiezers die traag zouden reageren en voor het oude en het bekende zouden kiezen. Maar de plotselinge groei van een andere partij bewijst wel dat dat niet de reden kan zijn. En daarbij, als blijkt dat mensen in tijden van crisis pas massaal op ons gaan stemmen, als ze de neoliberale wind wel erg hard in hun eigen portemonnee en door het verzorgingshuis van hun oma voelen waaien, dan zou het zomaar kunnen zijn dat we onze fundamentele maatschappijkritiek wat minder goed aan de man weten te krijgen dan dat we altijd denken. Oftewel: meer aandacht voor ons ‘grote verhaal’, zoals dat heet tegenwoordig, in plaats van vooral de concretere korte-termijnvoorstellen over hoe we het de komende vier jaar eerlijker gaan verdelen. En nou juist die blik op de langere termijn, met stevige zelfkritiek, is een goede traditie binnen onze partij. We moeten dit op zo’n essentieel punt – onze analyse van een tegenvallend verkiezingsresultaat – nu niet laten verwateren. Laten we dit voorstel, motie 28, aannemen met zijn allen. Dankuwel.

William van den Heuvel (Hengelo): Beste partijgenoten. Nu de gevolgen van de bezuinigingen steeds duidelijker worden, zit de SP in de lift. En volgens de peilingen zouden we zelfs de grootste partij kunnen worden. Het is de beloning voor onze strijd tegen de neoliberale politiek van de afgelopen decennia. Met het behalen van een hopelijk grote verkiezingsoverwinning zijn we er echter nog niet. Onze kiezers zullen terecht verwachten dat de SP in een regering komt die breekt met het neoliberale beleid van de afgelopen tijd. Om uit de crisis te kunnen komen is het van groot belang dat de democratische controle op de financiële sector sterk wordt vergroot. We mogen niet langer meer accepteren dat de financiële markten het beleid van de overheden bepalen. Gezien de opstelling van de andere partijen zal het een grote uitdaging worden om zo’n regering te vormen. Zelfs de PvdA, die dicht bij ons staat, volgt met betrekking tot Europa nog steeds een neoliberale lijn. Deze partijen zullen alleen maar van koers willen veranderen als er een grote druk vanuit de samenleving ontstaat. De afdeling Hengelo vindt het daarom van groot belang dat de SP volop actief blijft op straat en zoveel mogelijk de sociale strijd van onderaf ondersteunt. En op die manier kunnen we ook de andere partijen onder druk zetten. Voor de komende tijd is het vooral van belang dat we solidair blijven met de sociale strijd in andere Europese landen. En dan gaat het vooral om landen als Griekenland en Spanje. De belangen van de werkenden daar en de werkenden hier zijn volgens ons gewoon gelijk en we moeten ons niet door rechts uit elkaar laten spelen.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Karl Lutterkort.

Karl Lutterkort (Gorinchem): Dag beste mensen, ik ben Karl Lutterkort uit de afdeling Gorinchem. De afdeling Gorinchem heeft een motie ingediend, motie 28. Die wil ik graag kort toelichten. De afdeling Gorinchem is van mening dat de politieke toestand in heden en verleden scherp moet worden geanalyseerd en dat de partij in staat moet zijn tot een grote mate van zelfreflectie. In het congresstuk komt die zelfreflectie niet altijd helemaal van de grond. Het is misschien niet altijd helemaal gelukt. Alles wat gebaseerd is in het theoretische deel op ons beginselprogramma ‘Heel de Mens’ heeft nog niets aan kwaliteit ingeboet en dat heeft een voortreffelijke kwaliteit. Daar kunnen we met zijn allen trots op zijn. Anders is het wanneer het stuk komt te spreken over wat wordt aangeduid als ‘de praktijk’. Op de regioconferentie hebben wij reeds aangegeven dat wij de analyse van de politieke omstandigheden waaronder het kabinet-Rutte aan de macht is gekomen onvoldoende vinden. En dat die analyse zelfs aantoonbare onjuistheden bevat. Daar is toen op die regioconferentie naar onze smaak wat laetdunkend op gereageerd. En diezelfde houding meen ik tot mijn spijt te moeten bespeuren in de manier waarop de door onze afdeling ingediende motie zonder enig commentaar wordt neergesabeld met het advies ‘afwijzen’. Ik begrijp echt niet waarom dat het geval is. Los van het feit dat wel erg veel amendementen en moties van andere afdelingen eenzelfde lot beschoren zijn, geeft het naar onze mening veel te denken dat een motie die eigenlijk niets anders doet dan

oproepen tot een gedegen analyse van de verkiezingsuitslag van 2010 zo gemakkelijk wordt afgewezen.

Bob Ruers: Wilt u afronden?

Karl Lutterkort: Dat doe ik. Er is één ding dat ik nog wil zeggen. We moeten lessen trekken uit het verleden. Wij moeten een historisch bewustzijn aan de dag leggen. Onze motie roept daartoe op. Ik roep u daarom ook op om onze motie te steunen. Ik dank u wel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Hugo Polderman.

Hugo Polderman (Roosendaal): Goedemorgen partijgenoten, ik ben Hugo Polderman en ik spreek namens de afdeling Roosendaal. En ook volgens onze afdeling staat onze partij er prima voor. Met dit congres zetten we de puntjes op de i om klaar te zijn voor die noodzakelijke volgende stap: meeregeren. Maar juist dan moeten wij ook na blijven denken over waarom wij als SP eigenlijk op aarde zijn. Als wij mee gaan besturen, waar ik dus zeer voor ben, dan moeten wij ons dus ook af blijven vragen of het kapitalisme meebesturen ons hoogste doel is. Ik vraag daarom graag uw aandacht voor motie 2, waarin het partijbestuur wordt gevraagd om ons beginselprogramma te actualiseren. Simpelweg omdat de wereld en onze partij de afgelopen twaalf jaar ook zijn blijven doordraaien en wij daardoor hebben bijgeleerd. Met name over de crises die daarna zijn ontstaan. 'Heel de Mens' is een beginselprogramma, maar het draagt ook de sporen van 1999. En Tiny Kox beschrijft in de laatste Spanning de betekenis van dit moderne programma: het was goed dat wij afscheid namen van oude ballast en in moderne termen in een moderne tijd ons socialisme verwoordden. Bijvoorbeeld over de democratie in de economie: 'een mens, een stem' moet gelden boven 'een aandeel, een stem'. Maar helaas lijkt in de huidige crisis de macht van deze aandeelhouders ons nog steeds de baas. Ik dank de commissie voor de nu voorliggende resolutie. Een prima reactie op de discussies die wij in de aanloop naar dit congres hebben gevoerd. Maar deze analyse moet worden uitgewerkt en verdiept en integraal onderdeel gaan vormen van ons beginselprogramma. Naar mijn idee is het na twaalf jaar, waarin zo duidelijk is geworden dat die aandeelhouders ons nog steeds de les lezen, tijd om hierop onze theoretische fundamenten te verstevigen. Daarom graag uw steun voor motie 2. Dank voor uw aandacht en op naar de overwinning op 12 september.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Ilja Jongeneel. Ga uw gang.

Ilja Jongeneel (Deventer): Goedemorgen kameraden. Ik ben Ilja Jongeneel van de afdeling Deventer. De afdracht is ons kroonjuweel. De afdeling Deventer heeft helaas heel veel ervaring met problemen over de afdracht. Problemen in alle soorten en in alle maten. We zijn bijna ervaringsdeskundigen als het gaat om problemen rond de afdracht. We gaan het er hier niet over hebben wat we schriftelijk al hadden willen zeggen. We willen wel de nadruk leggen op de evaluatie. Wij van de afdeling Deventer gaan in ieder geval wel heel kort en bondig duidelijk maken wat de problemen in Deventer waren en ook suggesties geven over hoe die verholpen kunnen worden. Want het kost ontzettend veel tijd en energie om iedere keer weer geconfronteerd te worden met die problemen rond de afdracht, het is zonde van de tijd. Het is tijd die je veel beter kunt besteden aan politiek bedrijven en ervoor zorgen dat we eindelijk eens regeringsverantwoordelijkheid kunnen krijgen. Daar willen we onze tijd aan besteden. We komen daarom met suggesties voor verbetering van de afdrachtregeling. We willen ondersteuning geven aan de evaluatie rond de afdracht. We roepen alle afdelingen op om even te kijken of er een analyse is te maken van de problemen. Zodat we daar op een bepaald moment goed en slagvaardig over kunnen stemmen. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is aan Bas Maes.

Bas Maes (Breda): Dank u voorzitter. Ik ben Bas Maes van de plaatselijke afdeling. Mede namens de afdeling Breda wil ik u van harte welkom heten in onze mooie stad. Voor de Bredase afdeling is dit historische grond. Mede dankzij de strijd tegen dit theater heeft de SP de eerste zetel in de Bredase gemeenteraad gekregen. Ik hoef u waarschijnlijk niet te verklappen hoe die strijd is afgelopen. Maar het kan niet altijd mee zitten. Zoals wel vaker stegen de bouwkosten en liepen de wethouders weg. Uiteindelijk heeft het theater zo'n 69 miljoen gulden gekost. Maar we zijn als afdeling blij en trots dat het eindelijk eens een keer goed gebruikt wordt.

Waar we als afdeling ook trots op zijn is de afdrachtregeling – daar is die weer – en ik vraag dan ook jullie aandacht voor motie 19. De afdrachtregeling is een van de pareltjes van onze partij en het stelt ons in staat te scholen, intensief actie te voeren en is een bewezen middel tegen carrièrejagers en scheve gezichten binnen de partij. Dat de regeling toch zo vaak negatief in het nieuws komt, doet ons pijn. Vaak liggen hier heel andere problemen aan ten grondslag, of aan de praktische uitvoering. Wij vertrouwen op de uitgebreide evaluatie later dit jaar, maar toch willen wij nu alvast middels het congres oproepen om ons uit te

spreken dat we als SP'ers nog altijd vierkant achter het principe van de afdrachtregeling staan en daarom hopen wij, nee rekenen wij, op jullie steun. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankjewel, Bas Maes. De volgende tien sprekers ga ik nu even opnoemen en vragen zich links of rechts op te stellen. Dat zijn de volgende sprekers: Peter Visser, Laurens Ivens, Cock Wolvetang, Sandra Beckerman, Jan Müter, John Hölsgens, Merel Stoop, Paula van Dijnen, Sonja van Elmpst en Lesley Arp. Peter Visser zou ik willen verzoeken naar voren te komen. Aan u het woord.

Peter Visser (Diemen): Dank u, voorzitter. Beste partijgenoten, de afdeling Diemen heeft twee amendementen ingediend, 54 en 55. Amendement 54 gaat over ROOD, daar wordt het woord 'voorrang' gebruikt. Het woord 'voorrang' kun je niet op zichzelf enige betekenis toekennen, daar hoort iets bij: voorrang waarop? Bijvoorbeeld in het verkeer heeft een tram voorrang op een auto en rechts verkeer heeft voorrang op links. Het woord voorrang is te specifiek, aanvechtbaar en dus arbitrair. De afdeling Diemen vindt daarom nuanceren op zijn plaats en stelt voor om dit woord te wijzigen in 'extra aandacht'. Dus allemaal graag even een plusje achter amendement 54. Dan amendement 55, daar heb je hem weer, de afdrachtregeling. Wij vinden het ook storend dat het regelmatig terugkomt in de media. Afgelopen donderdagavond in RTL Nieuws was het ook weer raak. Dat stoort ons steeds uitermate. Als straks de peilingen werkelijkheid worden, dan worden we twee keer zo groot en dan is er opeens een probleem twee keer zo groot worden. Daar moet een eind aan komen en gebeurt dat niet, dan zal het tot een groeiend imago-verlies gaan leiden. De afdeling Diemen stelt voor om aan de huidige tekst toe te voegen 'met inachtneming van de menselijke maat'. Dat woord wordt veelvuldig bij de SP gebruikt. Wij vinden ook dat het bestuur samen met de mensen die daarmee geconfronteerd worden er gezamenlijk uit moeten komen. Dus de boodschap is: kom er uit! Tot slot, over de inzet van de vertegenwoordigers van zowel de Eerste als de Tweede Kamer en de provincie is de afdeling Diemen zeer tevreden. Het rood van de SP zal ook bij de verkiezingen in september overheersen, ook in de afdeling Diemen. Wij zijn er klaar voor! Dank u.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Laurens Ivens.

Laurens Ivens (Amsterdam): Laurens Ivens, namens de afdeling Amsterdam. Over 102 dagen staan de Nederlanders voor een unieke keuze: leggen we de rekening van de crisis bij degenen die er de veroorzakers van zijn of leggen we dit bij de mensen die deze last eigenlijk niet kunnen dragen? Kiezen we ervoor om de laagste inkomens te pakken of pakken we liever de villasubsidie aan. Laten we de rijken op hun geld zitten of kiezen we voor herstel van de economie door een eerlijke verdeling van de koopkracht. Oftewel: we kunnen asociaal in de crisis blijven met de VVD of sociaal de crisis uit met de SP.

Voor de Nederlanders is er weer een mooi perspectief. Een perspectief dat we alleen maar waar kunnen maken als we ook na 12 september de schouders eronder zetten en bereid zijn te gaan regeren. Wij zijn dan ook erg blij dat wijzigingsvoorstel 48 overgenomen wordt, waarin we onomwonden stellen dat de SP er klaar voor is om deel uit te maken van een sociale regering. Weg met de oude, oneerlijke politiek van Balkenende en Rutte. Onder leiding van de regering-Roemer kunnen we eerlijk en sociaal de crisis uit. Niet alleen het rechtse beleid van de regering heeft Nederland de afgelopen jaren gepijnigd, dit gebeurt ook bij veel provincies en gemeenten. Bij zorginstellingen, vervoersbedrijven en woningcorporaties zien we de resultaten van falend rechts beleid, waardoor topmensen zich weten te verrijken over de rug van anderen. Daarom dient onze ambitie niet beperkt te blijven tot het vormen van een sociale regering. We moeten met onze hoopvolle en sociale boodschap ook proberen deze besturen te beïnvloeden. In wijzigingsvoorstel 50 stellen we dit voor. Graag hoor ik van de congrescommissie dat we met dit stuk inderdaad streven naar het afrekenen met al het falend rechts beleid. Niet alleen vanuit Den Haag, maar vanuit al onze afdelingen moeten we bezig zijn met het vormen van sociale besturen. De kille crisis waar rechts geen antwoord op heeft, biedt ons nu volop gelegenheid om mensen te binden aan onze hoopgevende boodschap van een eerlijke welvaartsverdeling. Laten we ernaar streven om de menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit in alle besturen te krijgen, te beginnen op 12 september met de regering-Roemer. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Cock Wolvetang.

Cock Wolvetang (Alkmaar): Cock Wolvetang, van de afdeling Alkmaar. Het gaat over motie 26. Het is begrijpelijk dat het bestuur enigszins huiverig is ten aanzien van de oproep om te komen tot een eigen omroeporganisatie. Echter, het is de laatste week wel duidelijk geworden dat de frequentie van PvdA- en Kunduz-koppen op tv beduidend hoger was dan die van de SP. Ons inziens moet dat voor iedereen duidelijk zijn. Een eigen omroeporganisatie is niet in één jaar te verwezenlijken. Het zal een paar jaar kosten om een gedegen organisatie op te bouwen, iets wat natuurlijk door gespecialiseerde mensen moet gebeuren. Maar met een rode of socialistische omroep – waarbij, zoals ook bij andere omroeporganisaties gebeurt, partijen

een eigen geluid kunnen laten horen – zullen de kansen bij een volgende verkiezing meer gelijk komen te liggen. Hier volgt een citaat: ‘In het huidige politieke klimaat spelen de media immers een heel belangrijke rol. Zij kunnen politici en partijen maken of breken.’ Het is een stelling van Linda Bos, zojuist gepubliceerd in de laatste Spanning, van mei, naar aanleiding van alle commotie. Het is dan ook volstrekt onduidelijk waarop de afwijzing van motie 26 is gebaseerd, met name wanneer in ons eigen wetenschappelijke orgaan duidelijk de belangrijke rol van de media tijdens verkiezingen naar voren komt. Hier ligt de kans voor de SP voor de toekomst. Een omroeporganisatie opzetten kost jaren, maar als Max, de Joodse Omroep en de Moslim Omroep dat kunnen, dan moet een doortimmerde organisatie als de SP toch zeker hiertoe in staat zijn. Je moet daartoe een links persoon in het Hilversumse vinden, zoals bijvoorbeeld de heer Slagter van Max, die in staat is zo’n omroep op te zetten, waardoor wij er over enige jaren publicitair beter bij zitten. Maar Emile, toch niet die Kokkermans van de afgelopen week, hè? Die is te duur. Financiering? Eenvoudig: je vraagt van elk lid een halve of hele euro per maand en je hebt een vorstelijk werkkapitaal en Roemer elke dag op tv in plaats van die Kunduz-koppen. Dank u.

Bob Ruers: Dank u. Het woord is aan Sandra Beckerman.

Sandra Beckerman (Groningen): Goedemorgen, Sandra Beckerman, namens de SP in Groningen. Over onze partij bestaan helaas soms vooroordelen en een daarvan is dat we nationalistisch zouden zijn. Deze maand bewijzen we dat dit niet waar is door twee keer in één maand ons congres in het buitenland te organiseren, althans zo voelt dat als je uit Groningen komt. Heel goed dat we daar als partij iets aan doen. Een ander hardnekkig vooroordeel waarvan bewezen is dat het niet waar is, is dat we overal tegen zouden zijn en geen alternatief zouden hebben. Op talloze gebieden – zo niet alle gebieden: zorg, onderwijs, openbaar vervoer, milieu – laten we zien dat het anders kan. Dat doen we met acties, dat doen we in afdelingen, dat doen we in de Kamer en dat doet Emile, dat doen we in de plekken waar we nu al meebesturen, dat doen we door onderzoek te doen en dat doen we na 12 september hopelijk in een sociale regering van Roemer. De SP heeft een alternatief en werkt eraan om dat in de praktijk te brengen. Maar op één thema moeten we zorgen dat ons alternatief nog beter wordt uitgewerkt: het democratiseren van de economie. Dat moeten we niet voor ons uitschuiven, maar dat moeten we vandaag afspreken. De SP in Velsen, Rotterdam, Leiden en Groningen roepen daarom op om wijzigingsvoorstel 23 te steunen.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Jan Müter.

Jan Müter (Velsen): Partijgenoten, ik zit met een probleem: sinds het uitkomen van de evaluatiebundel in januari loopt het halve afdelingsbestuur van Velsen naast z’n schoenen. Dit vanwege onze bewierookte rol in het ondersteuningscomité van de medewerkers in de thuiszorg. En u kent de uitdrukking ‘eer verplicht’. Als antwoord op dit probleem hebben we in Velsen voor het komende jaar het bedrijvenwerk 2.0 tot prioriteit gemaakt. In dat antwoord schuilt tevens een probleem voor dit congres, want zo uitvoerig als we vandaag en in onze congresstukken stilstaan bij gedroomde regeringsdeelname, zo algemeen en abstract blijven we met onze invulling van wat we als onze hoofdtak beschouwen. U kent het, het is het derde punt uit de resolutie. Juist nu de kapitalistische wereldorde na 25 jaar van bijna absolute hegemonie volledig in crisis verkeert, is het zaak om de arbeidersbeweging voor te gaan in de vernietiging van dit bestel. En daarvoor zullen we onze alternatieven voor het aandeelhouderskapitalisme duidelijk moeten maken. Alternatieven die breken met de dominantie van één klasse over de andere, alternatieven die werknemers in de bedrijven aanspreken in hun kracht. Om meester te worden over het productieproces. En die taak moet tot het einde onze prioriteit zijn en daarvoor moeten we onze middelen en onze knapste koppen inzetten. Daarom pleit ik om wijzigingsvoorstel 23 over te nemen en juist de democratisering van de economie centraal in onze aandacht te plaatsen. Ik dank u wel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan John Hölsgens.

John Hölsgens (Leudal): Ja, goedemorgen. De gemeente Leudal, dames en heren, ligt in Limburg, voor zover u dat nog niet had gehoord aan mijn tongval. Vandaag zegt onze Emile in dagblad De Limburger: ‘Wij hebben altijd gelijk’, en ik ga er daarom ook maar even van uit dat dit per definitie ook geldt voor de SP-afdeling Leudal. Daarom vraag ik graag jullie aandacht voor moties 13 en 14, gekoppeld aan de wijzigingsvoorstellen 34 en 38, ingediend door onze afdeling. In feite gaan beide moties over samenwerking en motie 13 meer specifiek met betrekking tot plattelandsgemeenten, zoals Leudal er zelf één is. Vaak door fusies ontstaan en op onnatuurlijke wijze groot geworden, hebben deze gemeenten een heel eigen problematiek in vergelijking met de grote stad. Dat de afdeling Leudal daar niet als enige tegenaan loopt hebben we ervaren in onze contacten met andere plattelandsafdelingen, bijvoorbeeld tijdens scholingsweekenden. Natuurlijk hechten wij ook in hoge mate aan de autonomie die we als afdeling hebben, maar onderzoek, analyse en aanbevelingen omtrent samenwerking zouden volgens ons, voor de SP als geheel, voordeel op

kunnen leven. Het zou een erkenning en verbetering kunnen vormen waar juist het fundament van de afdeling beter van wordt en dat is goed voor de partij. Helaas hebben wij de congrescommissie tot nog toe niet kunnen overtuigen van deze positieve uitwerking en daarom vraagt de afdeling Leudal jullie – en ik richt mij daarbij ook nadrukkelijk op vergelijkbare fusiegemeenten met dezelfde ervaringen – om de nodige steun zodat deze moties alsnog worden overgenomen. Dankuwel.

Bob Ruers: Fijn, dankuwel. Het woord is aan Merel Stoop. Ga u gang.

Merel Stoop (Den Bosch): Goedemorgen partijgenoten. Mijn naam is Merel Stoop en ik sta hier namens de afdeling Den Bosch. Allereerst vind ik het prachtig om te zien hoeveel mensen hier aanwezig zijn. Iedereen hier is klaar voor de verkiezingen en nog belangrijker: klaar voor de volgende stap. We staan er goed voor in de peilingen dus laten we hopen dat de SP echt de grootste wordt en dat we op 12 september kunnen spreken van premier Roemer. Dan wil ik nog even motie 24 toelichten, namens de afdeling Den Bosch. Deze motie gaat over ROOD. De voorzitter van ROOD, jong in de SP, vertegenwoordigt alle jeugdleden. Ook de zeer jonge, die nu nergens stemrecht hebben. Hierom zou het goed zijn als ook deze jeugdleden, via de voorzitter van ROOD, stemrecht krijgen, zowel in de partijraad als in het partijbestuur. De voorzitter van ROOD moet stemrecht worden toegekend in het partijbestuur en in de partijraad. Er dient dus een wijziging te komen in de bepalingen die het stemrecht daar regelen. Bedankt voor uw aandacht.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Paula van Dijnen.

Paula van Dijnen (Amsterdam): Namens de afdeling Amsterdam. Wat een tijden hebben we nu! Eerst staan we nog te vieren dat het rechtse afbraakbeleid van Rutte gestopt wordt door de kabinetsval en voor je het weet wordt er een kattenbak over je leeggekieperd. Maar, Emile heeft het al gezegd: dit akkoord heeft een houdbaarheidsdatum tot 12 september en voor ons is het nu zaak om in alle afdelingen de straat op te gaan, met de mensen te praten en ook die laatste kiezers ervan te overtuigen dat het echt tijd is voor een linkse regering onder leiding van premier Roemer. En het wordt een mooie campagne, want zoals de PvdA zo vurig wenste: het is zomer, plus – nog veel belangrijker – mensen geloven in de SP. Dus we kunnen gaan genieten van een hele mooie campagnetijd met een klinkend verkiezingsresultaat en misschien ook nog wel een leuk uitslagenfeestje. Dan onze moties: eerst wil ik even melden dat wij motie 3 intrekken, in plaats daarvan zullen wij motie 4 van de afdeling Nijmegen steunen. Ik neem aan dat zij er een prachtig verhaal over houden en ik vraag jullie allemaal om voor die motie te stemmen. Motie 1 gaat over het stuk ‘1 voor Allen’. We hebben als afdeling gezegd: ‘Wat een goed stuk, maar het is zo defensief.’ Onze partij kan trots zijn op onze standpunten, op onze alternatieven voor het rechtse beleid, op onze vernieuwende ideeën en op onze afdrachtregeling. En wij kunnen Nederlanders hoop geven met onze ideeën en wij vinden daarom dat we die offensiever naar buiten mogen brengen. Wij vragen dan ook het partijbestuur om dit stuk te herschrijven in een wat offensievere stijl. Daarnaast motie 6, dit is een beetje een uitwerking hiervan: wij krijgen als SP regelmatig te horen dat we zo’n nationalistische partij zijn, nou daar is natuurlijk geen donder van waar, dat weten wij allemaal wel. We hebben duidelijke standpunten over buitenlands beleid, we hebben grote solidariteit naar andere volken en ook met mensen die om wat voor reden ook uit een ander land, uit een andere cultuur naar ons land zijn gekomen. En daar mogen we trots op zijn. Dat mogen we ook uitdragen. Dus wij vragen ook in die zin een meer offensieve houding: wij zijn een internationalistische partij en ik hoop dat jullie dat steunen.

Bob Ruers: Fijn, dankuwel. Ik geef nu het woord aan Sonja van Elmpt. Gaat uw gang.

Sonja van Elmpt (Zaanstreek): Goedemorgen. De afdeling Zaanstreek wil graag de aandacht vestigen op wijzigingsvoorstel 32. We zouden graag een regel toegevoegd willen zien met betrekking tot de mensenrechten en wel deze: ‘Het congres besluit dat de mensenrechten in alle mogelijke Nederlandse en Europese verdragen, overeenkomsten en wetten altijd moeten worden gewaarborgd, ook in tijden van crisis.’ De congrescommissie wijst deze toevoeging af met het argument dat democratische en sociale rechten de lading al voldoende dekken. Wij denken dat een extra toevoeging speciaal over mensenrechten de tekst alleen maar kan versterken. Ook in een democratisch land en een land met goede sociale rechten kunnen mensenrechten geschonden worden. Sociale rechten gelden vaak niet voor papierloze asielzoekers en mensenrechten wel. Kijk naar de schending van mensenrechten in de vreemdelingendetentie in Nederland of de wijze waarop Nederland omgaat met minderjarige asielzoekers. Nederland wordt hier door het Europese Hof van de Rechten van de Mens regelmatig voor op de vingers getikt, maar ook de steeds verdergaande schendingen van mensenrechten onder het mom van terrorismebestrijding en veiligheid komen voor. Massaal worden gegevens gekoppeld en worden mensen afgeluisterd en worden mails gelezen. Zogenaamd om de veiligheid te verbeteren worden individuele rechten ingeperkt. De SP moet de partij zijn die telkens weer hamert op de bewaking van de mensenrechten. Het moet die partij zijn waarbij men-

sen zich veilig kunnen voelen omdat het niet uitmaakt waar je vandaan komt. En het moet die partij zijn die waakt voor inbreuk op privacy en de partij die weigert verdragen te tekenen met landen die zich niet houden aan mensenrechten. Ik roep het congres dan ook op stelling te nemen tegen schending van mensenrechten overal ter wereld, te beginnen bij Nederland; en om dat expliciet vast te leggen in de resolutie. Tot slot wil ik nog even wijzen op motie nummer 1, waarin Amsterdam en Zaanstreek aandringen op het herschrijven van '1 voor Allen'. We vinden dat een visiestuk als '1 voor Allen' positief moet zijn opgesteld, met veel alternatieven voor het huidige neoliberalisme, en laten zien wat socialisme voor een samenleving betekent. Dat is niet alleen zeggen wat verkeerd is, maar vooral ook laten zien hoe het wel moet. We hebben de alternatieven, schrijf ze dan op, laat het zien. We vertrouwen erop dat het verkiezingsprogramma er vol mee zal staan, maar het moet ook in een stuk als '1 voor Allen'. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Lesley Arp.

Lesley Arp (Den Haag): Beste partijgenoten, Roemer versus Rutte, daar draait het de komende maanden om. De tegenstelling tussen beide heren werd in één klap duidelijk toen Emile in het debat de economie vergeleek met een broos plantje. De SP is allang geen broos plantje meer, maar de afgelopen jaren uitgegroeid tot een forse boom die alle andere partijen overschaduwde. De vraag van vandaag is: hoe houden we deze boom de komende jaren levendig en sterk? Het klinkt wellicht als een cliché, maar volgens de SP begint het bij de wortels. Als wij het komende jaar willen meeregeren, is het belangrijk dat we vast blijven houden aan onze sterke identiteit. En nee, hiermee bedoelen we niet dat de partij zich krampachtig moet vasthouden aan iedere uitspraak die zij ooit gedaan heeft. De herkenbaarheid van de SP komt juist voort uit ons contact met de mensen en de bereidheid om samen met hen de strijd aan te gaan. Waar andere partijen de afgelopen jaren moesten herbronnen of nieuwe coalities smeden om hun voortbestaan te garanderen, blijft de SP over als enige echte volkspartij. Een partij die geworteld is in de wijken en weet wat er onder de mensen speelt, want de SP is niet alleen de partij van de sociale begroting en de betaalbare zorg, maar ook de partij die actie onderneemt tegen die scheve stoeptegel, die onveilige straat en die foute huisbaas. Hier ligt de sleutel van ons succes en hier ligt ons bestaansrecht. De SP hoeft niet bang te zijn voor compromissen, zolang onze wortels maar stevig blijven. We kunnen op landelijk niveau een reuzenstap maken, zolang we ons blijven beseffen waar we vandaan komen. Daarom roep ik alle aanwezigen op om motie 16 te steunen, die de congrescommissie vraagt om minimaal één regioconferentie per jaar in het teken te zetten van lokaal activisme. Zo kunnen de lokale leden onze ervaringen delen en elkaar scherp houden. Zo houden we de basis sterk, ook als we eventueel landelijk in zwaar weer terechtkomen. En voorts willen wij het nieuwe partijbestuur de komende jaren veel succes wensen.

Bob Ruers: Dankuwel. Ik ga nu de namen van de laatste acht sprekers opnoemen: Dolinda Wijnhoven, Pien van der Kleij, Matthias van Hunnik, Marja Schoenmakers, Henk Hoftijzer, Jos van der Horst, Leo de Kleijn en Jordy Clemens. Ik geef het woord aan Dolinda Wijnhoven. Die is echter niet aanwezig, dus dan geef ik het woord aan de volgende, Pien van der Kleij. Gaat uw gang.

Pien van der Kleij (West-Friesland Oost): Mijn naam is Pien van der Kleij en ik spreek namens de afdeling West-Friesland-Oost. Het eerste wat ik wil zeggen gaat hierover: de afdelingen vormen de basis van de SP. Het belang van goed functionerende afdelingen wordt steeds groter, omdat er veel taken van de landelijke overheid overgeheveld worden naar gemeenten. Wij zijn als SP nog niet in alle gemeenten actief, daarom is ook duidelijk dat de groei van het aantal afdelingen steeds belangrijker wordt. Uitwisseling op regionaal niveau van kennis en ervaring vinden wij daarom in het belang van afdelingen. Dat biedt ook mogelijkheden om de gebundelde kennis in te zetten voor alle afzonderlijke afdelingen, waardoor deze alle sterker worden. Dat is niet altijd mogelijk of zinvol binnen het kader van het regio-overleg of regioconferentie. In die zin begrijpen wij de defensieve opstelling van de congrescommissie niet, die blijkt uit opmerking 9 waar samenwerking tussen afdelingen alleen maar op incidentele basis mogelijk wordt geacht. Wij houden geen pleidooi voor nieuwe tussenstructuren. We zijn wel voorstander van bundeling van kracht en macht daar waar het nuttig en noodzakelijk is. Het tweede wat ik wil zeggen gaat over digitalisering. Verder zien we dat digitalisering ook binnen de politieke organen meer en meer leidt tot een papierloos bestaan. Dat is aan de ene kant goed voor het milieu, aan de andere kant kan digitalisering belemmerend werken in de communicatie. Een op papier gedrukte Tribune is bijvoorbeeld als middel voor onze werving en onze communicatie met onze leden en sympathisanten noodzakelijk, maar bij andere uitgaven zoals rapporten, boeken en de Spanning zou digitalisering makkelijk mogelijk zijn. De vraag is wel: wordt dit een positieve of een negatieve ontwikkeling? In motie 31 geven wij daarom aan dat er een grondig onderzoek moet komen voordat verdere digitalisering wordt doorgevoerd.

Bob Ruers: Fijn, dankuwel. Het woord is aan Matthias van Hunnik.

Matthias van Hunnik (Nijmegen): Afdeling Nijmegen. Partijgenoten, wij zijn niet de partij die elke paar jaar haar beginselen aanpast aan de waan van de dag. Wij zijn wel de partij die de veranderende wereld om ons heen analyseert en op basis van onze beginselen wil verbeteren. Dat is de opdracht die wij onszelf in 'Heel de Mens' hebben gegeven. Daarom vragen wij in motie 4, pagina 16, een geactualiseerde analyse van de ontwikkeling van het neoliberale kapitalisme. Dit als aanvulling op de visie en voorstellen in 'Heel de Mens'. Dertien jaar geleden werd namelijk nog niet gerept over de macht van de financiële sector en de manier waarop banken nu politiek en samenleving gijzelen. De crisis laat zien welke rol deze instellingen spelen in het moderne kapitalisme. En partijgenoten, wij hebben daar als partij wat tegenover te stellen. Hoe gaan we de macht van de financiële sector breken en hoe gaan we deze onder democratische controle brengen in plaats van andersom? Het antwoord is niet eenvoudig, maar ik weet zeker dat we hier allemaal vinden dat juist de SP het moet hebben, en we hebben het. De congrescommissie wijst de motie af omdat, zoals er staat, dit de permanente aandacht heeft. Dan is het juist goed als we dit eens goed in een samenhangend verhaal verwoorden als aanvulling op onze kernvisie. Want we gaan dit verhaal nodig hebben om onze leden te scholen zodat we het op straat ook kunnen uitleggen aan de mensen. We gaan die visie nodig hebben in de verkiezingsstrijd en als we straks willen gaan regeren – en dat dit laatste nodig is hoeft ik jullie niet uit te leggen. Dankjewel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Marja Schoenmakers.

Marja Schoenmakers (Gouda): Hallo, ik ben Marja uit Gouda en onze afdelingsvergadering vond de resolutie heel knap in elkaar gezet. We hebben één wijzigingsvoorstel ingediend, het gaat over de wezenlijke bouwstenen van regel 55. Wij vonden dat de genoemde drie niet de enige wezenlijke bouwstenen zijn voor een betere maatschappij. Ook andere afdelingen hebben een toevoeging nodig gevonden. Werkgelegenheid is al genoemd en overgenomen, maar ook voor mobiliteit – dus goed openbaar vervoer – voeren we actie. En betrouwbare energievoorziening, daar hebben we ook actie voor gevoerd. Dus waarom zouden dat geen wezenlijke bouwstenen voor een betere maatschappij zijn? En dan hebben wij ook nog de bouwsteen van een gezonde voedselvoorziening in Nederland, Europa en de wereld. In een verkiezingsprogramma worden speerpunten neergelegd, maar in een basisstuk, zoals die resolutie is, zouden we volledig moeten zijn. Dank jullie wel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is nu aan Henk Hoftijzer. Ga u gang.

Henk Hoftijzer (Brielle): Goedemiddag. Henk Hoftijzer, afdeling Brielle. Ik ben zelf afkomstig uit Zwartewaal, dat wilde ik even apart noemen. U weet vast waar het ligt. Ook wij hebben onze plicht gedaan en de nodige amendementen ingediend, maar helaas gingen die allemaal over het complete stuk '1 voor Allen' en kwamen we er later pas achter dat er een samenvatting van was. Gelukkig hebben we nog wat moties, dus we zijn niet helemaal weggevaagd. Eén gaat over de afdrachtregeling, die is aangehouden tot de partijraad van november. Dus wij gaan ervan uit dat dat allemaal goed geregeld gaat worden. We hebben nog wel een andere motie waar we even de aandacht voor willen vragen en die we erg belangrijk vinden. Wij lazen in dat stuk '1 voor Allen' dat de commissie een minderheidskabinet met gedoogsteun niet erg vindt, maar wij vinden het wel heel erg. Niet dat we tegen een minderheidskabinet zijn, maar gedoogsteun komt bij ons erg ondemocratisch over. Als jullie dat nu ook vinden, mogen jullie in ieder geval die motie ondersteunen. Verder kwamen wij in dat hele stuk een aantal Duitse woorden tegen die op de regioconferentie weer meteen verwijderd zijn. Dat gaf ons wel een idee, want wij hebben natuurlijk een internationale boodschap en het leek ons erg verstandig om ons Engelstalige deel van de website ook in het Duits aan te bieden, want er zijn heel veel Duits sprekende mensen in Europa. Het argument van de commissie is dat ze daar tegen zijn want Engels is een wereldtaal en Duits niet. En denk nou niet dat ik hier zo vlak voor het EK de Duitsers een beetje sta te verdedigen, maar het lijkt me toch wel zinvol om de website ook in het Duits aan te bieden. Verder wil ik het niet te lang maken, want het is een lange dag en ik kan met vijf A4-tjes aan campagne-aanmoedigingen komen, maar we hebben over een paar weken weer een congres, dus dat doen we daar wel. Dankuwel!

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Jos van der Horst.

Jos van der Horst (Smallerland): Als we het dan over Duitsers hebben, dan komt het citaat 'Erst kommt das Fressen und dann die Moral' bij mij boven, maar daar wou ik het dan wat het Duits betreft maar even bij laten. Beste mensen, als wij de grootste partij van Nederland worden – en dat zit er dik in – dan zijn wij leidend in de onderhandelingen en dat is een luxepositie die we optimaal uit kunnen buiten door zoveel mogelijk van onze punten in regeringsbeleid om te zetten. Het hangt echter wel af van de kwaliteit van de onderhandelaars en de wil van de andere partijen om mee te werken aan een eerlijker en sociaal Nederland. Die verantwoordelijkheid ligt bij het onderhandelingssteam van de fractie. Daarna gaan we ook

nog eens een keer die resultaten voorleggen in een extra congres. Motie 17 van de afdeling Den Haag verwijst daarnaar en betreft dit op de Staten. De congrescommissie neemt de motie over, mijns inziens moet er aan de motie toegevoegd worden dat de bijdrage van de regioconferentie als advies meegenomen wordt en niet meer dan dat. De gekozen volksvertegenwoordigers moeten het vertrouwen genieten van de leden zodat zij vrij kunnen onderhandelen, maar ook dat ze het vertrouwen hebben van de partijen waarmee onderhandeld wordt en dat dit in ieder geval niet wordt geschaad. De SP gaat naar een hoger plan en bij dat plan hoort vertrouwen. Vertrouwen in onze volksvertegenwoordigers, in onze leden, in onze ideeën en het vertrouwen in het behalen van de overwinning die ons, nu meer dan ooit, toekomt.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Leo de Kleijn.

Leo de Kleijn (Rotterdam): Leo de Kleijn, afdeling Rotterdam. Partijgenoten, ik wil jullie aandacht vragen voor de wijzigingsvoorstellen van de afdeling Rotterdam, nummers 16 en 17. Bij de eerste daarvan is het advies van de congrescommissie 'afwijzen', omdat het voorstel niets toevoegt. Ook bij de tweede geeft de congrescommissie het advies 'afwijzen', omdat het voorstel feitelijk onjuist zou zijn. De vraag die ik dan ook heb aan de congrescommissie, is wat er dan precies onjuist aan is, want dat vermelden de stukken niet. Partijgenoten, de twee amendementen die wij ingediend hebben proberen een antwoord te geven op een enorm probleem, waar iedereen in Europa die op zoek is naar en op weg is naar een sociale weg uit de crisis tegenaan zal lopen. Ook het kabinet-Roemer I zal flink last krijgen van het huidige beleid en de structuur van de Europese Unie. Hoe dat werkt, dat kunnen we in Griekenland zien. Hoe werkt het als een echt linkse partij voet bij stuk blijft houden en door wil zetten waarvoor ze opgericht is en wat kom je dan tegen aan ondemocratische structuren uit Europa? Daarvoor moeten we duidelijk uitspreken dat we radicale hervormingen willen in het financiële systeem en de financiële sector en de Europese Monetaire Unie, dus weg van de dwang van het stabiliteitspact, weg van de dwang van 3 procent. Zo kunnen we er niet alleen voor zorgen dat we in Nederland een weg kunnen vinden uit de crisis, een sociale weg uit de crisis, het tij keren van het neoliberalisme, maar we kunnen en we moeten ook op die manier samen met andere linkse partijen en linkse bewegingen in Europa opkomen en keihard vechten voor een democratischer en sociaal Europa. En als we het toch over Europa hebben, dan geldt in dit Europa één spreuk die we de komende jaren wel mee zullen moeten nemen en dat is: in dit Europa zijn we allemaal Grieken of we worden dat. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan Jordy Clemens.

Jordy Clemens (Heerlen): Ja dankuwel, ik ben Jordy Clemens, namens de afdeling Heerlen. En Jan, ik zal het kort houden. Vandaag, vrienden, begint een belangrijk zo niet een historisch tijdperk dat de toekomst van ons land zal gaan bepalen. Daar moeten wij klaar voor zijn, want de kracht van onze partij bepaalt het succes in dat nieuwe tijdperk. De SP heeft namelijk de kracht en de ideeën om miljoenen mensen in ons land nieuwe hoop en nieuw optimisme te bieden en als dit allemaal in één persoon samenkomt, dan is het wel in onze nummer één, onze aanvoerder, onze spelmaker en onze spits ineen: Emile Roemer. En er is absoluut geen discussie over de spitspositie, zou ik zeggen. In Heerlen is de SP al langer de grootste partij en dragen we al langer verantwoordelijkheid. Dat is niet altijd makkelijk maar heeft ook wel tot grote successen geleid. Niet voor niets waren we kort geleden nog de roodste stad van Nederland. Ook zijn we door de FNV uitgeroepen tot de sociaalste stad van Nederland. Nu, beste vrienden, gunnen wij het Nederland om het sociaalste land ter wereld te worden en dat kan als we samenwerken en tegelijkertijd onze idealen scherp houden. Als we bij alles wat we doen gelijkwaardigheid, menselijke waardigheid en solidariteit als ijkpunt nemen en als we sterke coalities vormen. Niet alleen in Den Haag, maar vooral ook op straat, in de wijken en op de werkvloer, want daar onder die mensen vinden wij onze voorkeurscoalities en voor deze mensen zal de SP altijd door het vuur gaan. En nu op naar Roemer !!

Bob Ruers: Dankuwel. Ik heb nog een kleine toevoeging: Linda Wijnhoven uit Gennep kan niet spreken. Er is een vervangster voor haar gevonden: Anieta Janssen, aan u het woord.

Anieta Janssen (Gennep): Ja goedemorgen, ik ben Anieta Janssen van de afdeling Gennep, in de kop van Noord-Limburg. Voor de SP Gennep staat de hamvraag van dit achttiende congres op bladzijde 35 van het stuk '1 voor Allen'. De eventueel nog bestaande schuchterheid over de vraag of we in staat zijn tot meebesturen moeten we van ons afwerpen. Die gedachte omarmt de afdeling Gennep van harte. Wel willen we in het kort aandacht vragen voor het volgende: de leefbaarheid in kleine plattelandsgemeentes, zoals Gennep er eentje is. Enerzijds zie je sinds tientallen jaren dat uiteenlopende voorzieningen in de dorpskernen langzaam verdwijnen, anderzijds proberen tal van gemeentebesturen allerlei onzinnige prestigeprojecten erdoor te drukken teneinde de gemeente – of beter gezegd zichzelf – op de kaart te zetten. Wij denken dat in het blootleggen van deze tegenstelling en het bestrijden van de gevolgen ervan voor onze

partij nog een wereld te winnen is. De SP Gennep is ervan overtuigd dat onze visie in de partij gedragen en uitgedragen zal worden. Derhalve van onze kant geen moties, amendementen of wijzigingsvoorstellen. Ook omdat we niet willen afleiden van wat volgens ons de volgende stap van de landelijke partij moet zijn, namelijk: regeringsdeelname na 12 september. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankuwel.

STEMMING PARTIJBESTUUR – UITLEG PROCEDURE

Riet de Wit: Dames en heren, ik dank alle sprekers voor hun bijdrage. De vertegenwoordigers van de congrescommissie zullen na de lunchpauze reageren op de bijdragen. Het is nu tijd voor het kiezen van het nieuwe partijbestuur en daarvoor vraag ik de voorzitter van het stembureau van vandaag, Remine Alberts, om de stemprocedure even uit te leggen. Remine, het woord is aan jou.

Remine Alberts: Dankjewel Riet. Goedemorgen, eventjes de uitleg. De stemming over personen moet schriftelijk en geheim, maar er is wel iets misgegaan. U heeft namelijk per abuis de stembiljetten per post ontvangen en ook onze gasten, die niet stemgerechtigd zijn, hebben stembiljetten ontvangen. Dat is niet de bedoeling. Ik laat even het verkeerde stembiljet zien, dat was deze, een witte. U heeft vanmorgen bij aanmelding drie nieuwe stembiljetten ontvangen en dat zijn deze, de rode. De witte dus weg, de rode in je hand. Als je namelijk die witte gebruikt, dan is uw stem niet geldig. U weet dat wij de voorzitter en secretaris in functie kiezen en voor elk van hen is dus een apart stembiljet. Daar kruis je dus aan als je wel wilt en niet aan als je niet wilt. Maar je hebt ook nog een derde stembiljet en daar moet je negen algemene bestuursleden mee kiezen. Voor de duidelijkheid: Gary James staat er nog op als tegenkandidaat, maar die heeft zich teruggetrokken. Maar er blijft wat te kiezen: u mag maximaal negen namen op het stembiljet aankruisen. Wanneer ben je nou gekozen? Degenen met de meeste stemmen zijn gekozen voor het partijbestuur en voor alle kandidaten geldt dat ze minimaal 50 procent plus tenminste één stem van het totaal aantal stemmen moeten hebben behaald. Ik verzoek u straks bij het verlaten van de zaal uw stembiljetten te deponeren in de stembussen die u bij de uitgang van de zaal aantreft. In de pauze zal het tellen van de stemmen dan beginnen en aan het einde van de middag zal ik de uitslag dan bekendmaken. U heeft op uw programma gezien dat tot een half uur na aanvang van de pauze die stembussen er zullen staan. Dus let op dat je wel tussen nu en over een half uur je briefje hebt ingeleverd. Nog even voor de duidelijkheid: de rode moet dus in de bus. Dankjewel.

Riet de Wit: Dankjewel, Remine. Dames en heren, voor u gaat lunchen nog even het volgende. U bent hier met heel veel SP'ers, er zijn heel veel buffetten waar u terecht kunt, dus stort u niet allemaal tegelijk op het eerste het beste buffet. Er is meer dan genoeg te eten. Er is natuurlijk ook gerekend op mensen die geen vlees of vis prefereren. Dat betekent wel dat niet alle vleeseters het eerste de buffetten van de vegetariërs moeten leegeten. Dan hebben zij een probleem. Dus let u even op en dan komt het allemaal goed. Tijdens de lunchpauze kunt u een bezoek brengen aan de SP-winkel in de hal. Ik heb ook nog een nieuwtje voor u: Ronald van Raak heeft een nieuw boek geschreven, met de titel 'Op zoek naar vrijheid'. En hij is bereid om in de pauze het boek te signeren voor belangstellenden. Vergeet niet om de stembiljetten te deponeren in de stembussen bij de uitgang van de zaal. U kunt dat het beste nu meteen doen en denk nog een keer wat Remine heeft gezegd: het gaat om de rode stembiljetten die u vanmorgen heeft ontvangen in uw congresmap. De stembussen zijn nog een half uur open na aanvang van de pauze. Wij zien u hier terug om half twee stipt en nu wensen wij u smakelijk eten.

BEANTWOORDING CONGRESCOMMISSIE – EERSTE TERMIJN

[Na de pauze heropent het congres met een filmpje en presentatie van ROOD.]

Riet de Wit: Goedemiddag, ik heb eerst even een mededeling voor u. Jan Marijnissen voelde zich tijdens de middagpauze niet goed en hij is voor controle naar het ziekenhuis. Het lijkt niet ernstig, maar we zijn zuinig op hem en hij moet onderzocht worden. Hij doet jullie allemaal de groeten en ik neem aan dat ik de groeten namens ons allemaal terug kan doen. Dat betekent ook dat we ten opzichte van vanmorgen een wijziging hebben moeten aanbrengen in de afvaardiging van de congrescommissie: Hans van Heijningen, onze algemeen secretaris, zal de taak van Jan Marijnissen overnemen.

Hans van Heijningen: Dankjewel. Ja, ik wilde beginnen met jullie te complimenteren. De discussie die we vandaag voeren is in feite de afsluiting van een proces wat maandenlang geduurd heeft. We hebben in de afdelingen gediscussieerd over de congresstukken, we hebben daarover op de regioconferentie gesproken, er zijn dingen bijgesteld en – zoals dat altijd gaat in een democratisch proces waar heel veel mensen aan meedoen – het wordt steeds beter. We gaan vandaag aan de afsluiting werken en besluiten nemen. Ik wil al de 28 sprekers die vanmorgen het woord hebben gevoerd – en in heel veel gevallen bijval getoond hebben bij wat wij met z’n allen tot stand hebben gebracht – ontzettend bedanken voor hun inbreng. Dan gaan we even een aantal punten doorlopen uit de discussie van voor de lunch. Anke uit Eindhoven, in relatie tot wijzigingsvoorstellen 5 en 8: de financiële markten aanpakken. Ik denk dat wij daar heel serieus werk van maken. Al drie jaar geleden zijn Ewout en Agnes met dertig ingrijpende voorstellen gekomen om de financiële markten onder controle te brengen. Op basis daarvan zijn wij binnen en buiten het parlement actief en we gaan daar de komende tijd verder uitwerking aan geven. Wij hebben kort gezegd heel duidelijke voorstellen welke kant het op moet, hoe in feite de markt die compleet ontspoord is – vooral de financiële markt – aan banden moet worden gelegd. En op dat spoor gaan we de komende tijd verder.

Lennart uit Zoetermeer, motie 40, wil meer nadruk leggen op: ‘de SP spreekt zich uit tegen discriminatie’. Iedereen die ons de afgelopen paar jaar heeft kunnen volgen ziet dat wij op dat punt weinig onduidelijkheid laten bestaan. Het optreden van Emile in het debat met Wilders een aantal maanden geleden was daar een heel duidelijk voorbeeld van. Zodra er grenzen overschreden worden en er groepen weggezet worden, is de SP er als de eerste bij om daar tegen te ageren. Dat zullen we blijven doen en al diegenen die zich rijk rekenen met het idee dat de PVV en de SP toch één pot nat is, die vergissen zich echt heel erg, want dat gaat ook de komende tijd echt niets worden. Dit omdat het wegzetten van groepen mensen die in Nederland wonen iets is waarmee wij helemaal niet geassocieerd willen worden. Tegelijkertijd moet je ervoor waken dat je op de koplamp van de tegenstander focust. Dus als het bijvoorbeeld gaat om de vraag van de opstelling van de PVV, dan leggen wij de nadruk op de vraag: ‘Wat heeft de PVV voor oplossingen als het gaat om de problemen van mensen die in Nederland wonen?’ En dan is het antwoord dat zij 200 keer de afgelopen anderhalf jaar de verkiezingsbeloften die in hun eigen programma staan geschonden hebben – en dat is iets heel anders dan soms concessies moeten doen in het kader van meeregeren. Nee, hun eigen verkiezingsprogramma nemen ze niet serieus en in die zin is de pretentie dat de PVV opkomt voor de belangen van de mensen in Nederland een fout idee. En dat zullen we ook naar de mensen in Nederland in de verkiezingscampagne blijven benadrukken, onder andere via onze publicatie ‘200 geschonden verkiezingsbeloften’.

Bob uit Delft, motie 28, het analyseren van de verkiezingsuitslag in 2010. Dat had wel iets scherper gekund in de tekst ‘1 voor Allen’, want daar wordt aangegeven dat wij de uitslag van de verkiezingen geïnterpreteerd hebben in termen van continuïteit en behoudzucht. De opkomst van de PVV en de doorbraak van de PVV in de vorige verkiezingen is er niet in genoemd. Dat is inderdaad een omissie, maar wij hebben lessen

getrokken uit de verkiezingen van 2010. We hebben de afgelopen maanden en het afgelopen anderhalf jaar binnen en buiten het parlement op een consistente manier onze politieke praktijk verder ontwikkeld. Hoe wij nu staan in de peilingen en onze pretentie dat wij na de volgende verkiezingen dit land gaan meebesturen is daarvan de uitdrukking. In die zin leren wij permanent van dingen die wel en niet goed gaan.

Laurens uit Amsterdam, wijzigingsvoorstel 50: moet dat zo gelezen worden dat wij eerst inzetten op regeringsmacht en daarna ook bestuurlijk Nederland op de schop gaan nemen voor zover wij dat kunnen? Het antwoord is ja! Er is ongelooflijk veel mis als het gaat om het bestuur van dit land en deelname aan de regering is een eerste belangrijke stap om daar verandering in aan te brengen, maar dat is geen doel op zich. Inzet is dat wij de Nederlandse maatschappij ingrijpend gaan veranderen en dat doen we ook door die hele bestuurslaag van mensen – die vaak heel erg veel verdienen en die er heel vaak een rotzooi van maken en dan ook nog met een bonus de deur uit wandelen – grondig op de schop te nemen.

Sandra, die dacht dat Breda bijna het buitenland was, terwijl wij nog zo ons best hebben gedaan de afgelopen paar jaar om richting Groningen enige beweging te maken. We hebben zelfs ons hoofdkwartier in Rotterdam opgedoekt om naar Amersfoort te gaan. Dus wat dat betreft Sandra, denk ik dat wij jou heel ver tegemoet gekomen zijn.

John uit Leudal, motie 13 en 14: zoek eens uit wat nou de specifieke kenmerken zijn van kleine gemeenten en wat dat zou moeten betekenen voor het afdelingswerk. En het andere punt: de samenwerking tussen afdelingen in Limburg en op andere plekken van het land. Jullie roepen op: onderzoek het op landelijk niveau. Ons antwoord is: onderzoek het op lokaal niveau. Het is volstrekt helder dat het verschil uitmaakt of je in Den Helder, Amsterdam of Leudal politiek actief bent voor de SP. En actief zijn in een afdeling begint met het leren kennen van je stad of je dorp, het analyseren van de pijnpunten en daar dan samen met mensen actie op voeren. En dan is het inderdaad een groot verschil of je met tienduizenden mensen op een vierkante kilometer zit of dat je met lintdorpen te maken hebt. Dus hou daar zelf rekening mee en kijk wat je met je club actieve SP'ers wel of niet kunt doen, maak daar helder keuzes in. Het heeft weinig zin om daar landelijk onderzoek op te gaan doen. Dus met andere woorden: jullie willen geen gekke dingen, het is belangrijk, maar doe het zelf.

Dan gaan we het even hebben over het nationalisme. Paula uit Amsterdam en Leo uit Rotterdam hebben dat punt genoemd. In de tekst van '1 voor Allen' zit een passage waar het lijkt alsof de SP een nationalistische partij is. Ik zou jullie oproepen om dat stukje tekst nog eens goed te bekijken, want het is een heel verstandig stukje. Daar staat namelijk dat actief zijn en je betrokken voelen bij de wereld en bij de medemensen begint met het je betrokken voelen bij je eigen gemeenschap, je eigen land. Er is helemaal niets mis met trots zijn op je eigen land. En dan hebben we het niet over de bonuscultuur, dan hebben we het niet over winst boven mensen en dat soort zaken. Maar ik kan jullie wel vertellen dat ik redelijk veel mensen uit andere continenten ken en op het moment dat die een aantal weken in Nederland zijn en zien hoe onze maatschappij functioneert, dan zijn er toch heel veel mensen die zeggen: wat is dit een fantastisch land en doe je best om het zo te houden en om het beter te maken. Met andere woorden: er is niets mis met trots zijn op Nederland, zolang je een open oriëntatie hebt, je betrokken voelt bij mensen en organisaties in andere continenten. En ik kan jullie zeggen dat ons internationalisme voor mij een ongelooflijk belangrijk element is om trots op te zijn. Wij, Arjan Vliegthart en ik, zijn afgelopen week in Ierland geweest bij het referendum. Dat referendum is weliswaar verloren, maar ook is de Ierse partij Sinn Féin in feite de winnaar van het referendum geworden en heeft deze partij in de opiniepeilingen nu een kwart van de lereren achter zich op basis van het ageren tegen het neoliberale bezuinigingsbeleid. Iedereen in Ierland is het er over eens dat die partij binnenkort gaat regeren. De vraag is niet 'of' maar 'wanneer' – net zoals dat voor ons geldt. En ik ben er apetrots op dat we in die zin verbanden hebben met andere partijen in Europa en een open blik hebben naar de rest van de wereld.

Sonja uit Zaanstad, wijzigingsvoorstel 32 over democratische en sociale rechten: noem apart mensenrechten. Wij hebben aangegeven dat als het gaat om die twee begrippen, dan vallen mensenrechten daar ook onder. Tegelijkertijd geeft ik een vet compliment aan de mensen in Zaanstad die actie voeren tegen de bajesboten, want laat in ieder geval helder zijn dat de SP solidair is met mensen die ten onrechte opgesloten worden omdat hun papieren niet kloppen. Dat zijn praktijken waar wij als SP geen enkele verantwoordelijkheid voor willen nemen. Het is een treurige zaak dat mensen in de gevangenis worden gezet vanwege het ontbreken van papieren. Ik ben dan ook trots op onze mensen in Zaanstad die daartegen protesteren.

Henk uit Brielle, die geeft aan dat we een minderheidskabinet met gedoogsteun – motie 16 – op voorhand uit moeten sluiten. Nou, dat is volgens mij geen verstandige opstelling. Kijk, voor alle helderheid, wij zullen er alles aan doen om na de verkiezingen van 12 september mee te werken aan een regering die een breed

parlementair draagvlak heeft en waarin partijen volwaardig meedoen als coalitiepartners. Maar op dit moment modellen voor samenwerking uitsluiten is erg onverstandig, omdat de kans dat het na 12 september erg ingewikkeld gaat worden reëel is. Dan moet je je niet op voorhand vastzetten door bepaalde mogelijkheden uit te sluiten. In die zin ontraden we die motie.

Leo stelt voor om het activisme te agenderen op een van de twee regioconferenties per jaar. Wij zijn als partijbestuur en als congrescommissie van mening dat we permanent aan activisme moeten werken. Het partijbestuur komt één keer in de maand bij elkaar om dingen te bespreken, maar vooral ook om afspraken te maken over wat wij met z'n allen gaan doen. Die lijn is ongelooflijk belangrijk, die zetten we voort. Zoals men in Rotterdam zegt: geen woorden maar daden. Ik ben ontzettend trots op onze afdeling Rotterdam en haar rol in het ondersteunen van de schoonmakersstrijd. Als het gaat om die staking van de afgelopen maanden, dan hebben onze afdelingen zich van hun beste kant laten zien. In die traditie gaan wij de komende jaren verder, los van de vraag of we wel of niet in de regering komen. Dus dat activisme blijft het allerbelangrijkste, want zonder activisme gaan wij Nederland niet ingrijpend veranderen.

Dan de democratisering van de economie. Sandra Beckerman en Jan Müter hebben dat thema geagendeerd en wij geven in de congresresolutie aan dat democratisering van de samenleving voor ons een heel belangrijke prioriteit is. De samenleving omvat ook economie. Wij zijn binnen en buiten het parlement actief om stappen vooruit te zetten in de democratisering van de economie. Kortgeleden heeft Ewout Irrgang in de Tweede Kamer een aantal bestuursfuncties voor Big Shots in het bedrijfsleven op maximaal vijf weten te krijgen. Dat is iets waar nogal wat commissarissen helemaal niet goed van geworden zijn, maar ook op dat vlak gaan wij de komende jaren verder en we zijn ongelooflijk trots op al die SP'ers die in de vakbond het voorbeeld geven van hoe een vakbond hoort te opereren. Actief er bovenop zitten, actie voeren. Laat de kaas niet van je brood eten. En op dat vlak hebben we in Nederland nog een hoop te doen, want we weten allemaal dat de vakbeweging er op dit moment niet goed voorstaat. Maar reken erop dat wij naar vermogen een bijdrage gaan leveren om daar verandering in te brengen. En ik zeg jullie toe dat we begin 2013 met een notitie komen over democratisering van de economie en hoe we daar planmatig op een aantal terreinen stappen in vooruit kunnen zetten.

Dan tot slot de afdrachtregeling. Diederik uit Rotterdam heeft erover gesproken en ook Ilja uit Deventer, Bas uit Breda en Henk uit Brielle. Voor alle helderheid: SP'ers zijn actief binnen en buiten de vertegenwoordigende organen. Dat is wat ons betreft principieel een kwestie van gelijkwaardigheid en daarom zou het vreemd zijn om een deel van onze mensen een grote financiële vergoeding te geven en anderen die vergoeding te onthouden. Daarom hebben we die afdrachtregeling. Als SP'ers zijn wij actief, niet voor het geld maar uit overtuiging. En diegenen die het politiek actief zijn als een springplank zien om een mooie betrekking in de samenleving te krijgen, die wens ik veel succes – maar niet bij ons. En als laatste argument: wij hebben het geld ook nodig. We zijn een heel actieve partij, een stuk actiever dan veel andere partijen, we hebben een bescheiden contributie, we hebben geen sponsorgelden waar wij ons voor hoeven te schamen en zijn in die zin niet bang voor de 'Wet openbaarheid financiering politieke partijen', zoals sommige andere partijen. Tot slot, al degenen vergissen zich die het idee hebben dat het in de SP permanent rommelt rond de afdrachtregeling. Er is afgelopen juli een onderzoek gedaan door een EO-journalist. Die heeft 188 dik ingevulde formulieren van volksvertegenwoordigers van de SP anoniem binnen gekregen. Die heeft daar niets mee gedaan, zodat wij na anderhalve maand bij hem informeerden: 'Hoe zit het nou met het onderzoek?' Het antwoord was toen dat 85% van onze volksvertegenwoordigers apetrots is op de afdrachtregeling. De overige 15% wil eerder de regeling bijstellen dan van verwerpen. Kortom, het was goed nieuws en dus geen nieuws. Met andere woorden: het is elke keer vervelend als je in de krant zo'n klotiebericht ziet staan, maar het idee dat er in onze partij echt een groot probleem zou zijn is apekool! En ja, wij gaan daar goed naar kijken. En ja, wij gaan de afdrachtregeling evalueren. En ja, wij gaan kijken of er op punten bijstelling nodig is. En we gaan dat niet in een kleine kring doen maar betrekken daarbij onze afdelingsvoorzitters en al onze mensen die in gemeenteraden actief zijn. In die zin zeg ik jullie toe dat wij in september op de partijraad een voorstel gaan presenteren over hoe we die evaluatie gaan doen. Dan gaan we in de maanden daarna er werk van maken en sluiten we dat in november af op de partijraad. Alle betrokkenen binnen onze partij kunnen daar hun zegje doen en meedoen aan de discussie. Wij hebben niets te verbergen. Wij zijn trots op onze afdrachtregeling en zo gaan wij de komende jaren verder wat ons betreft. Bedankt.

Maureen van der Pligt: Ja, wat kun je nog zeggen na zo'n gloedvol betoog. Mijn naam is Maureen van der Pligt. Ik ben geboren in Rotterdam en ik woon nu in een klein dorp aan de Amstel, zal ik maar zeggen. Ik was ontzettend vereerd toen ik gevraagd werd om deel te nemen aan de congrescommissie, want ik dacht: jeetje, dat ze ook nog weten dat daar nog iets ligt dat niet eens de hoofdstad van Noord-Holland is! Ik moet zeggen het congresstuk was een heel aangename bevalling, want het is heel leuk om te zien

hoe eensgezind wij zijn als partij. Daarom ben ik ook lid geworden van de SP, zo'n vijftien jaar geleden. En mijn motivatie heeft nog niets aan kracht ingeboet, want overal waar ik kom denk ik: dit zijn de mensen en dit is de club waar ik bij wil horen. Dat zag ik ook op de regioconferenties, waar ik voor het eerst het stuk mocht verdedigen. Ik vond dat er heel goede bijdrages waren en vooral heel erg positieve bijdrages. Men probeerde er echt een nog beter stuk van te maken. Daarna is er ook nog een tweede versie gekomen en is de prachtige resolutie eraan toegevoegd. Daarover is vandaag ingesproken door een aantal mensen en nu mag ik ook nog een aantal dingen er uitpikken.

Hugo Polderman uit Roosendaal en Matthias van Hunnik uit Nijmegen hebben allebei gesproken over moties 2 en 4 die vragen om een actualisatie van ons beginselprogramma en zij vragen daar steun voor. De congrescommissie heeft gezegd: laten we dat nou niet doen, want 'Heel de Mens' is ons beginselprogramma, daar staan onze beginselen in, onze visie op de maatschappij. En die grondbeginselen zijn zo ongelooflijk mooi samengevat in de termen menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit – die beginselen staan nog steeds als een huis, want op dat heel stevige fundament dat beschreven is in 'Heel de Mens' zijn nog vele nieuwe actuele lagen van het SP-huis gebouwd. Er zijn heel veel boeken verschenen, brochures, publicaties van het Wetenschappelijk Bureau en dat blijven we ook voortdurend doen. Dus eigenlijk zijn we elke dag bezig met het actualiseren van 'Heel de Mens' en dat blijven we doen. We hebben ook het dertig-puntenplan gehad en recentelijk onze alternatieven voor de bezuinigingen en een nieuw investeringsplan. Daarom zeggen wij dat congresstuk '1 voor Allen' de nieuwste actualisatie is op 'Heel de Mens'. Dat beginselprogramma is de laatste twaalf jaar een rotsvast kompas geweest op de neoliberale zee, zullen we maar zeggen, en dat zal het voorlopig ook blijven.

Lesley Arp uit Den Haag over motie 16: als we straks in de regering zitten en misschien ook nog in veel meer gemeenteraden en Provinciale Staten mee gaan besturen, moeten we dan niet extra ons best doen om ons lokale activisme hoog te houden? Dat lokale activisme stroomt in ons bloed, dat is de SP. Dus ik denk dat je zeker wat moet doen als je daar op een gegeven moment aan gaat twifelen en denkt: hé, doen we nog wel genoeg op straat, gaan we nog wel genoeg de buurt in? Bel dan iemand op, spreek mensen er op aan, nodig mensen uit en blijf elkaar vooral scherp houden om er inderdaad voor te zorgen dat we niet alleen maar parlementje spelen, maar dat we juist vooral op straat te vinden zijn, op de markt en in de wijken, want dat is onze kracht en daarom kennen mensen ons ook zo goed.

Dat brengt me bij Anke uit Eindhoven, die zei over de aangenomen motie 8 dat wij ons gaan inzetten samen met onze medestanders overal waar we die kunnen vinden, bijvoorbeeld bij de milieubeweging of in de vakbond, en dat we daar zoveel mogelijk coalities mee moeten sluiten. Ze zei dat het heel fijn was dat die motie is aangenomen, maar vraagt hoe we die dan gaan uitvoeren, want bijvoorbeeld in Eindhoven hebben we nog niet zoveel contacten in de vakbond. Dan denk ik: neem een keer de trein, dan kan je een rondje doen in Noord-Holland bijvoorbeeld, gezellig logeren. Dan zie je bijvoorbeeld wat ze in Velsen en Haarlem met de thuiszorgmedewerkers hebben bereikt. Daar ben ik hartstikke trots op, dat is de SP! Zij hebben ervoor gezorgd dat ze daar nu helemaal geworteld zijn, ook in de vakbond. Of als je naar het zuiden afreist, naar Heerlen, dan zie je dat die afdeling bij de sociale werkvoorziening natuurlijk in de haarvaten is gaan zitten. Als je nu denkt aan acties bij de sociale werkvoorziening, denk je vaak niet eens meteen aan de vakbond, maar aan de afdeling Heerlen met hun handschoenenactie. Er zijn dus genoeg voorbeelden en ik denk dat ook het scholingsteam daar graag bij komt helpen.

Jos uit Smallerland zei: als wij de grootste worden, dan moeten we leidend zijn in de onderhandelingen. Ik denk dan: reken maar van yes, dat laten we ons echt niet ontzeggen. Hij wil een toevoeging aan de motie die al is aangenomen, namelijk dat als wij ergens gaan meebesturen in de provincie, de regioconferentie daar dan haar mening over geeft en dat die mening moet worden meegenomen. Nou, dan is er een procedureel probleempje, want die motie is al aangenomen. Maar ik denk dat het natuurlijk vanzelfsprekend is dat wij dat zullen doen, want juist op zo'n regioconferentie komen de mensen van de afdelingen en natuurlijk bepalen die mede wat daar wel of niet besloten wordt. Dat is volgens mij ook juist de strekking van die motie en daarom ben ik heel erg blij dat die is aangenomen.

Leon Botter: Goedemiddag partijgenoten, mijn naam is Leon Botter. Ik ben al een paar keer voorgesteld als oud-voorzitter van ROOD. Daar sta je dan met je 26 lentes jong, dan ben je net voorzitter van ROOD af en dan word je oud genoemd en weg gedirigeerd naar 'de grote mensen-SP'. Maar goed, ik ben nog lang niet zo oud als Hans en Jan zijn en ik denk dat ik me er wel een tijdje mee red. Er waren ook een aantal vragen over ROOD, jong in de SP.

Merel uit Den Bosch begon met de vraag of de voorzitter van ROOD niet stemrecht moest krijgen in het partijbestuur en op de partijraad. Ik zal niet onder stoelen of banken steken dat ik als oud-voorzitter van

ROOD dat ook vind, dat ROOD geen aandacht en invloed genoeg kan krijgen. De vraag is alleen: is dat op die manier nodig en ook wenselijk? Ik denk eigenlijk van niet. Het is leuk als je een goede jongerenorganisatie hebt, die heel veel doet en daar moeten we ook trots op zijn, daar moeten we veel mee blijven doen. Maar moeten we ze dubbel stemrecht geven in onze partij? Nee. Net zoals wij de ouderen niet dubbel stemrecht geven in onze partij of de mensen met een midlifecrisis of oudere jongeren. Het is fantastisch dat wij een goede motor hebben voor vernieuwing in onze partij, maar dubbel stemrecht is voor niemand weggelegd en dat hoeft ook helemaal niet. Merel had het ook over de ROOD-leden die veertien of vijftien jaar zijn en die nog geen stemrecht hebben in de SP. Volgens mij is dat heel normaal: als je nog niet lid bent van de SP, dan moet je wachten voordat je ook in de SP wat te zeggen krijgt. Daar is volgens mij ook niets mis mee. Toen ik actief was in Groningen, kwamen twee jochies van dertieneneenhalf jaar bij ons en die vroegen ons of ze niet alvast lid mochten worden van ROOD, want dat mag pas vanaf je veertiende. En toen hebben we gezegd: nee, maar kom gewoon gezellig meehelpen met flyeren en actie voeren en dat vonden ze fantastisch. Dus daar hoeven we ons geen zorgen over te maken. Die mensen vinden prima een plek in onze partij.

Dan Peter Visser. Hij vraagt zich af of ROOD ook voorrang moet krijgen in onze partij zoals in de resolutie staat. Volgens mij wel, maar wat betekent voorrang? Betekent voorrang dat je verder alles uit je handen moet laten vallen? Nee, natuurlijk niet. Het betekent wel dat wij als partij met z'n allen erkennen dat ROOD als motor van vernieuwing in onze partij altijd voorrang moet krijgen, altijd en permanent onderdeel moet zijn van het politiek strategisch denken in de afdeling over verjonging, het denken over de toekomst. Dat moet volgens mij altijd voorrang krijgen en dat kan ook naast de dingen die jullie ongetwijfeld ook in Diemen doen en overigens al hartstikke goed doen. Dus ik zou zeggen: jazeke voor ROOD.

Dan kom ik bij Pien over digitalisering, die vraagt zich af of we niet doorslaan als we ook de Tribune gaan digitaliseren en de mensen nooit meer op straat spreken. Digitale kanalen zijn volgens mij geen vervanging van normaal menselijke interactie, maar vooral een toevoeging om meer mensen te bereiken. Ik kan Pien geruststellen, want alleen 'De Lijn' gaat digitaal als communicatiemiddel naar de afdelingen en natuurlijk Emiles nieuwsbrief. Maar al die andere dingen – de Tribune, de ZO-krant, de Spanning – dat zijn allemaal dingen die gewoon in bladformaat blijven. En vooral de Tribune en de ZO-krant kun je tot in het einde der dagen gebruiken om mensen op straat aan te spreken. Dus bestel ze vooral, zou ik zeggen.

Henk uit Diemen – om in het 2.0 thema te blijven – heeft het ook over onze website. Hij wil namelijk dat we die ook in het Duits gaan vertalen, want heel veel mensen in Europa spreken Duits. Klopt, heel veel mensen spreken ook Spaans in Europa, misschien nog wel meer Russisch en ik heb me laten vertellen dat er best wel veel Chinezen op deze aarde zijn en die spreken allemaal Chinees. Dus dat lijkt me niet echt een argument om te bepalen in welke taal onze website moet zijn. Ik maak er een beetje een grapje van, maar ik denk dat we toch wel met z'n allen kunnen vaststellen dat Engels inmiddels toch wel echt de internationale voertaal is, helemaal op internet. En als ik naar andere partijen kijk, dan denk ik dat we trots mogen zijn op hoe mensen uit het buitenland de ontwikkelingen van onze partij kunnen volgen.

Marja sprak over de bouwstenen. Er is een passage in de resolutie die gaat over wat wij als bouwstenen zien voor een sociale samenleving. Genoemd worden goede zorg, onderwijs, fatsoenlijke huisvesting. En Marja zou daar nog een aantal andere dingen genoemd willen zien. Ze had het over openbaar vervoer en energie. Er was ook nog iemand die iets zei over onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek. Allemaal hartstikke belangrijk, maar onze bedoeling was juist om niet een uitputtend lijstje te maken, maar om gewoon een aantal voorbeelden te noemen van dingen die wij heel erg belangrijk vinden. En in tegenstelling tot wat Marja zei is die resolutie er niet om uitputtend te zijn, maar inderdaad om een aantal van onze speerpunten eruit te lichten. En wat we verder van de rest van de wereld en van Nederland vinden, we hebben ruimte en tijd genoeg om dat te bespreken tijdens het volgende congres, dus volgens mij kun je daar helemaal je lol op.

Ten slotte Lennart uit Zoetermeer, over het aantal Kamerleden op onze lijst voor de bestuursverkiezing. Hij vond dat aantal wat te veel. Ik heb er nog eens goed naar gekeken – want het was mij niet eens opgevallen – en ik telde er eigenlijk maar vier van de elf. Dat is dus een flinke minderheid. Sterker nog, er zitten niet elf mensen in ons partijbestuur maar dertig. Dus vier van de dertig mensen op onze lijst zijn Kamerlid. Al die andere mensen zijn mensen uit de afdelingen of gekozen als regiovertegenwoordiger in het partijbestuur. Dus volgens mij hebben wij helemaal niks te klagen over de aanwezigheid in ons partijbestuur van mensen die lokaal actief zijn. Bovendien, dat wil ik nog wel even kwijt, ik denk dat wij niet lullig moeten doen over of zeggen dat er te veel landelijke Kamerleden op onze lijst staan, of dat we daar voorzichtig over moeten doen. Ik ben er juist trots op dat Kamerleden van onze partij het partijwerk als één zien en niet als een losgezongen iets en een tweede Kamerfractie als losgezongen van het partijbestuur. Nee, in een partij die juist

binnen en buiten het parlement actief is, is het natuurlijk hartstikke slim om die twee dingen samen te laten komen in het partijbestuur. Als ik zie hoe andere partijen daarmee omgaan, dan denk ik dat wij trots mogen zijn op al die Kamerleden die hun kont er soms af werken, maar die ook nog eens hartstikke verbonden zijn met ons partijbestuur en zich daarvoor het vuur uit de sloffen lopen. Tot zover mijn beantwoording.

Maureen van der Pligt: Excuus, er was er één vraag blijven liggen, namelijk van meneer Cock Wolvetang uit Alkmaar, die zich afvroeg of de SP niet een eigen tv-kanaal moet hebben. We hebben al een eigen krant: de ZO-krant. Ik denk dat dat al heel fantastisch is, want die kun je overal in de bus gooien en die kunnen mensen dan op hun gemak lezen wanneer zij tijd hebben. Daar staat veel meer informatie in dan wat er vluchtig op televisie voorbijkomt. Maar wat nog belangrijker is: ik denk dat wij al in alle media tegenwoordig te zien zijn. Meneer Wolvetang zei ook: 'Eigenlijk wil ik Roemer elke dag op tv.' Maar misschien moeten we de echtgenote van Roemer vragen of ze hem ondertussen vaker op tv ziet dan thuis, want ik denk dat wij daar namelijk voor gaan zorgen. Roemer komt straks elke dag op tv.

INTERMEZZO GOUDEN TOMAAT – TONNIE WOUTERS

Riet de Wit: Dankuwel, dames en heren. Dan mag ik nu Tiny Kox op het podium uitnodigen.

Tiny Kox: Een blauwe Chimay of – nog beter – een echte Westfleteren. Kenners weten waarover ik het heb: een mooi glas bier om na gedane arbeid even bij te komen en van het leven te genieten. Een van die kenners en levensgenieters kennen velen van ons, dat is deze man: Ger Wouters. Pionier, raadslid, activist, Statenlid, wethouder, lid van het partijbestuur... Noem het en Ger deed het, vol overgave en genietend, omdat hij wist dat het goed was wat hij deed. En dan nam hij een Chimay of nog beter een Westfleteren. Beste partijgenoten, Ger Wouters is er vandaag niet bij. Het vorige congres kon hij ook niet komen, in 2010. Ger was te ziek en we stuurden hem met z'n allen een gigakaart. 'Sterkte Ger', zeiden we en dat kon hij wel gebruiken. Ger was namelijk aan zijn laatste strijd begonnen, zo eentje die niet te winnen valt. We hadden het erover toen ik bij hem langskwam. Ik had een presentje bij me, een beetje illegaal, maar partijgenoten, de tijd kan niet altijd wachten op de formaliteit. Vooruitlopend op jullie instemming hebben we Ger toen al onderscheiden met het hoogste dat we hebben: de Gouden Tomaat. En wat was hij er blij mee! Wat was hij er 'vreed' mee, zouden we in Brabant zeggen. Liggend in zijn bed. Hij kwam er niet meer uit, dat was te moeilijk geworden. En op 26 oktober 2010 stopte Ger zijn laatste strijd. Ik hoop dat ze hem in de hemel ontvangen hebben met een blauwe Chimay of – nog beter – een echte Westfleteren. Beste partijgenoten, drinken doe je beter niet in je eentje. Een tweede glas op tafel dus. Ger Wouters was een sterke man, een sterk individu, maar hij was minstens ook zo veel deel van een stel. Wat hij allemaal voor ons deed, dat deed hij altijd samen met een ander. Twee handen op een buik en bij Ger was daar wel plaats voor – plaats voor de handen van iemand op wie wij minstens even trots zijn, al jaren en jaren en jaren en jarenlang. Ik kan me de SP niet herinneren zonder die persoon, een voorbeeld voor elke partijgenoot in het hele land en vooral in Brabant. Als activist, als raadslid, als afdelingsvoorzitter en wat niet allemaal meer. Beste partijgenoten, wie een Gouden Tomaat geeft aan Ger Wouters ontkomt er niet aan om diezelfde hoogste onderscheiding van onze partij te geven aan een kanjer van een kameraad, een schat van een vrouw. De volgende Gouden Tomaat is voor Tonnie Wouters.

[Staande ovatie.]

En hier is alvast de familie Wouters.

Dames en heren, Tonnie Wouters!

Tonnie Wouters: Ik hoor dat ik nou even iets moet zeggen. Ik zou niet weten wat, ik ben werkelijk helemaal overdonderd van jullie applaus en van de kinderen hier. En van het feit dat jullie ook weer aandacht hebben willen schenken in dezen aan Ger. Allemaal hartstikke bedankt en op naar 12 september. Dankjewel!

CONGRESSTUK '1 VOOR ALLEN' – TWEEDE TERMIJN ZAAL

Riet de Wit: Nou moeten we natuurlijk niet denken dat er al vroeg gedronken wordt bij de familie Wouters. Het was de melk. Ja, dames en heren, heel mooi die Gouden Tomaten. We zijn natuurlijk altijd ontzettend trots op onze partijgenoten, maar nou moeten we weer aan het werk. We beginnen aan de tweede termijn. De mensen die gebruik willen maken van hun spreekrecht in tweede termijn, worden verzocht om nu naar voren te komen en zich nu te melden bij Marloes en Lian. Wij gaan heel even wachten totdat Bob zo met-een komt met het lijstje met namen van de sprekers in tweede termijn. Maar aan degenen die niet spreken: blijf even zitten, want het gaat maar enkele minuten duren en dan gaan we starten met onze tweede termijn. Dus iedereen die nog wil spreken in tweede termijn en die ook heeft gesproken in eerste termijn: nu melden bij Marloes en Lian.

Bob Ruers: Beste mensen, graag jullie aandacht voor de sprekers in de tweede termijn. Ik zal even de namen opnoemen, het zijn er in het totaal veertien. Iedere spreker heeft straks één minuut de tijd en ik stel voor dat we ons links en rechts opstellen: zeven links, zeven rechts. De volgende sprekers hebben zich gemeld: Diederik Olders, Henk Hoftijzer, Leo de Kleijn, Matthias van Hunnik, Jan Müter, Bob van Vliet, Laurens Ivens, Jordy Clemens, Hugo Polderman, Patrick Adriaans, Paula van Dijnen, Lesley Arp, John Hölsgens en ten slotte Lennart Feijen. Ik zal het woord willen geven in de eerste plaats aan Diederik Olders. Ga je gang. Je hebt één minuut.

Diederik Olders: Dames en heren, kameraden, ik heb begrepen dat er een notitie komt over democratisering van de economie. Dat is een geweldige toezegging en daar zijn we heel tevreden mee als afdeling Rotterdam. Hetzelfde geldt voor de planning van de evaluatie van de afdracht. Er is toegezegd door Hans van Heijningen dat we het niet pas in november gaan hebben over die planning maar al in september, en dat de hele partij kans krijgt om erover mee te praten. Misschien dat ik nog even bevestiging kan krijgen dat dit een overname van de strekking van onze motie is. Ik zie dat dat het geval is, dus dat is geweldig. Helemaal mooi. Dan nog eventjes voorstel nummer 23. Als wij straks, nee niet als... Wij gaan straks in de regering zitten en dan gaan wij eerst de rotzooi van rechts opruimen. Dat zullen we toch eerst moeten doen, maar daarna moeten we er klaar voor zijn om de samenleving op te gaan bouwen zoals wij dat voor ons zien. En het vergroten van de invloed van mensen op de economie moet daar onderdeel van zijn, daar moeten we klaar voor zijn. Dus nogmaals: kijk nog even naar voorstel 23 en als jullie je daar in kunnen vinden dan vraag ik je om daar voor te stemmen. Dankjewel.

Bob Ruers: Dankjewel. En dan nu Henk Hoftijzer.

Henk Hoftijzer: Inderdaad, Henk Hoftijzer uit Brielle; en niet zoals de commissie net zei uit Diemen. Geeft niet. Wij hadden ook motie 10 over de gedoogsteun. Die werd abusievelijk door de commissie motie 16 genoemd, maar dat is dus motie 10. Wij blijven ideologisch tegen gedoogsteun. Wij zien dat toch echt niet als iets wat je niet moet uitsluiten voor de onderhandelingen en dat soort zaken. Wij vinden het echt ideologisch gewoon niet democratisch en daarom zijn we er echt tegen. We hopen toch echt op een meerderheid van jullie ook. Verder nog Duitsland / China. Ja, wat kan ik daar op zeggen. Eer we in China zitten hebben we het in Europa ook al lang voor het zeggen, dus dat hou ik voor later. Dat was het.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is aan Leo de Kleijn.

Leo de Kleijn: Ja, partijgenoten, ik heb in de eerste ronde gesproken over de wijzigingsvoorstellen 17 en 16. Hans heeft in zijn beantwoording twee keer mijn naam genoemd, namelijk waar het ging over het feit dat de SP een internationalistische partij is. Daar ben ik het helemaal mee eens. En het ging over het lokaal

activisme. Maar daar heb ik het allebei niet over gehad. Dus mijn eigenlijke vragen aan de congrescommissie blijven daarmee overeind staan. Dus nog een keer de vraag, Hans, of je daar even goed naar wilt kijken. Het gaat over wijzigingsvoorstellen 16 en 17. In het antwoord van de congrescommissie staat bij wijzigingsvoorstel 17: 'afwijzen, inhoudelijk onjuist' – meer niet. Ik vind het ontzettend juist wat daar staat, dus ik zou daar toch graag antwoord op hebben. Waar het in de kern om gaat, is – en ik heb dat ook in de eerste ronde gezegd – dat wij ook in het kabinet-Roemer I een groot probleem hebben als het gaat om de dwang en de houdgreep waar we in zitten met het stabiliteitspact, de structuur van de Europese Unie enzovoorts. Daar zitten we met alle Europese landen in, ook de linkse regeringen die er gaan komen. En dat betekent dat wij in heel Europa met andere linkse partijen keihard de strijd aan moeten gaan voor een sociaal en ander democratisch Europa. Dankjewel.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is nu aan Matthias van Hunnik. Ga je gang.

Matthias van Hunnik: Dankjewel. Ja, volgens mij was er net een soort van misverstand. Want motie 4, waar ik het over ga hebben, vraagt geen verandering van ons beginselprogramma en vraagt geen ander 'Heel de Mens'. We vragen wel op basis van 'Heel de Mens' een nieuwe analyse, want er is een nieuwe situatie ontstaan die duidelijk anders is dan dertien jaar geleden. Maureen zei dat het congresstuk '1 voor Allen' de geactualiseerde versie is. Nou, in Nijmegen vonden we dat in ieder geval een beetje summier als het gaat om hoe we nou omgaan met de macht van financiële markten. En daarom vragen wij dus een geactualiseerde versie waar we ook op de lange termijn, niet alleen in ons verkiezingsprogramma, de strijd mee kunnen aangaan en mensen kunnen uitleggen dat wij een sociaal en menselijker alternatief hebben.

Bob Ruers: Fijn, dankjewel. Het woord is aan Jan Müter.

Jan Müter: Partijgenoten, zo sterk als we nu staan in de publieke sector door onze acties en door ons onderzoek, zo zwak staan we naar mijn idee in de marktsector. En juist daar zijn veel mensen die de buik vol hebben van de managers die er alleen maar zijn om de aandeelhouders te bedienen. Dus daar is een enorme wereld te winnen. Ik ben blij met de toezegging van de congrescommissie en het partijbestuur dat er een discussie georganiseerd gaat worden over democratisering van de economie. En als we dat gaan doen, dan zou ik zeggen: schrijf het dan ook op. Op naar 12 september. Dag.

Bob Ruers: Dankjewel. De volgende spreker is Bob van Vliet.

Bob van Vliet: Hallo, ik ben Bob, uit Delft inderdaad. Het gaat over motie 28 van Gorinchem. Mij viel bij het afwijzen net van veel moties op dat dat gepaard ging met complimenten aan en trots over de betreffende afdelingen die ze ingediend hadden. Dat was niet het geval bij Gorinchem. Ik kreeg net van andere afdelingen trouwens de opmerking dat ik ook om een complimentje moest vragen, dan steunen ze je weer wel, grappig. Ik heb liever dat we gewoon die motie steunen. Hans karakteriseerde mijn vraag zo alsof ik wilde dat de analyse in het stuk scherper moest. Nee, mijn punt was dat die analyse nergens op slaat, zij klopt niet. Onze Kamerfilosoof deed laatst in het NRC al een poging tot een betere analyse. Hij had het daar zelfs over de naïeve gedachte dat alle mensen links zullen stemmen om de schuldigen van de crisis te straffen en ook zegt hij dat we niet moeten vergeten dat de markt wel degelijk een moraal heeft, die individualisme en competitie propageert. Als de overheid daar jaren op hamert, dan moeten we niet raar opkijken als mensen daarnaar gaan handelen en gaan stemmen. Dus als dat denkwerk toch al gedaan is, en dat geloof ik graag, waarom schrijven we dat dan niet ook duidelijk ergens op. Ik heb net op Ronald gestemd, dus dat is dan zo gebeurd in het partijbestuur straks zou je zeggen. Nogmaals, er is vast over nagedacht, maar laten we het duidelijk ergens opschrijven, want zoals het er nu staat is het – inderdaad, Hans – apekool.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is aan Laurens Ivens.

Laurens Ivens: Eerder vandaag verwees Jan er al naar: de kracht van de SP ligt in het activisme en bij de afdelingen. Afrekenen met het falende rechtse beleid moeten we dan ook vooral op die niveaus gaan doen. Dit is dus een belangrijke oproep om, ongeacht welke regering, te gaan strijden voor socialere besturen: één voor allen, samen strijden tegen zakkenvullers en machtswellustelingen en strijden voor een sociale samenleving. Fijn dat wijzigingsvoorstel 50 hierover nu volledig door de congrescommissie wordt overgenomen. Dankjewel, Hans. Het grote winstpunt van vandaag lijkt wel de grote eensgezindheid te zijn die er is om te gaan strijden voor een sociale regering met de SP. De kiezer hoeft niet langer te twijfelen. De SP is er klaar voor om te gaan regeren. Tijd om af te rekenen met de oude politiek van Balkenende en Rutte. De komende 102 dagen zullen we zoveel mogelijk mensen onze hoopgevende en vernieuwende boodschap voorleggen. Rutte of Roemer, asociaal in de crisis blijven of sociaal eruit. Het lijkt mij duidelijk: op naar Roemer I.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is nu aan Jordy Clemens.

Jordy Clemens: In de eerste termijn had ik het al over de coalitie van de straat, het samenwerken met mensen op de werkvloer. In de pauze ben ik aangesproken door een van de leiders van de schoonmakers-acties en hij herinnerde mij eraan dat het juist tijdens de schoonmakersacties zo was dat onze afdelingen meehielpen met flyeren, meehielpen met mensen mobiliseren, samen met mensen aan de poorten stonden. En ik denk dat dat het voorbeeld is van hoe het zou moeten: de coalitie van de straat. En namens de schoonmakers moest ik jullie ook danken daarvoor, dus bij dezen. Dan nog één ding over de afdrachtregeling: jongens, wat zijn we daar trots op!

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is aan Hugo Polderman.

Hugo Polderman: Ik heb in eerste termijn gepleit voor een actualisatie van het beginselprogramma en met mij afdeling Nijmegen. Het gaat er inderdaad niet om dat we dat beginselprogramma zouden willen bekritisseren omdat het niet meer goed is. Het is het beste beginselprogramma wat er überhaupt is! Dus daar gaat het niet om, maar het is wel twaalf en bijna dertien jaar oud en de crisis heeft zich voorgedaan. Wat wij in 1999 vermoedden, de opgang van het neoliberalisme, is werkelijkheid geworden. En wat wij nu veel beter kunnen is het analyseren van het neoliberalisme en het goed opschrijven in ons beginselprogramma wat het neoliberalisme ons heeft gebracht. Dat is een actualisatie, geen vernieuwing. Ik wil onze motie – motie 2 – intrekken ten behoeve van die van Nijmegen, zodat u die allemaal kunt steunen. Iedereen die onze motie had willen steunen: steun motie 4 van Nijmegen. Dankuwel.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is aan Patrick Adriaans.

Patrick Adriaans: Partijgenoten, de congrescommissie is vergeten Amstelveen te antwoorden, dus ons besluit is genomen. Wij houden de motie niet aan, maar brengen ze in stemming en ik zal ze nu ook verdedigen. Wij wilden dat niet bij een verkiezingsprogramma doen. Wij vinden dat de partij het offensief in moet en wel op twee punten. Ten eerste de volkshuisvesting: Donnerhuren, villasubsidies, Vestia, scheefwonen – genoeg redenen om te zeggen: op volkshuisvesting moeten wij veel harder inzetten. We kunnen denken aan een woonlastenregeling. Het tweede gebied is de zorg. Dat zijn motie 37, volkshuisvesting, en motie 38, de zorg. Mensen zorgen voor mensen, zegt de SP. Ik heb zelf nog actie gevoerd voor een betere CAO VVT afgelopen donderdag. Medewerkers worden vaak uitgespeeld tegen cliënten, omdat ze dan zeggen dat de cliënt centraal staat. Wij zeggen niet alleen: ‘weg met de marktwerking’, maar ook: ‘zet cliënt en medewerker centraal’, want daar gaat het om.

Bob Ruers: Dankjewel. Het woord is nu aan Paula van Dijnen.

Paula van Dijnen: Hallo, ik ga even heel kort in 1 minuut drie moties proberen te verdedigen, dus let heel goed op. Ten eerste motie 4 van Nijmegen, die steunen wij nog steeds. Actualisatie naast ‘Heel de Mens’ lijkt ons een goed idee, er is veel veranderd. Dan hoor ik Maureen zeggen: die actualisatie zien wij in ‘1 voor Allen’, maar daarvan zeggen wij als afdeling Amsterdam in motie 1: dat stuk is te defensief. Laten we nou in dat stuk dan ook onze alternatieven en onze successen benoemen, laten we dan ook trots uitdragen dat wij een internationalistische partij zijn en dat we trots op Nederland zijn. Laten we dat stuk dus meer offensief maken. Ja, motie 6 zat dus al in wat ik net zei: internationalistisch. Ik hoorde al in de reactie van de congrescommissie de toon die wij willen, die trots. Ik hoorde ook applaus voor die toon. Eigenlijk is onze boodschap: laten we dat nou vasthouden en laten we dat naar buiten toe zien. Wij zijn de partij waarop iedereen moet gaan stemmen.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is nu aan Lesley Arp.

Lesley Arp: Hallo, allereerst wilden wij zeggen dat we motie 16 niet hebben ingediend omdat wij doemdenkers zijn. Lokaal activisme zit in ons bloed, helemaal mee eens, maar dat bloed moet wel flink blijven stromen. Dat doe je voornamelijk door te doen, helemaal mee eens, maar ook door af en toe te reflecteren. Het is ons de laatste tijd opgevallen dat afdelingen te kampen hebben met misstanden, lokale bezuinigingen van een vergelijkbare aard. Kijk bijvoorbeeld naar afdelingen die bezig zijn met het achterstallig onderhoud van woningen, het sluiten van buurtvoorzieningen, bezuinigingen op stad- en streekvervoer, noem maar op. Waarom boekt de ene afdeling succes met het mobiliseren van huurders en lukt het andere niet? Het kan een kwestie zijn van de juiste tijd, de juiste plek. Het kan een kwestie zijn van inzet, maar het kan ook in belangrijke mate een kwestie zijn van strategie. En dat laatste lijkt ons gewoon waardevol en inspirerend: om die strategieën met het kader en de mensen uit de afdelingen uit te wisselen. Ik ben verder benieuwd wat de concrete bezwaren daar tegen zijn.

Bob Ruers: Dankuwel. Het woord is aan John Hölsgens.

John Hölsgens: Ja, partijgenoten en de congrescommissie, natuurlijk begrijpen wij als afdeling Leudal onze eigen verantwoordelijkheid als het gaat om samenwerking. Ik heb in eerste termijn ook al gezegd dat wij autonomie ook belangrijk vinden. We willen ook niet dat alles van bovenaf opgelegd wordt, maar de afstemming van de betrokken spelers – en dat zijn niet alleen de afdelingen maar ook de Statenfractie en de regiovertegenwoordigers – kan bij grote afdelingsoverschrijdende onderwerpen gewoon beter. Daarom vraagt de afdeling Leudal nogmaals jullie steun voor de moties 13 en 14, want wij vinden dat het partijbestuur wel degelijk een analyserende en ondersteunende rol daarbij kan vervullen. Dank.

Bob Ruers: Dankuwel. De volgende is Lennart Feijen.

Lennart Feijen: Kameraden, zoals ik net al aangaf heeft Emile in de Kamer rechts in het algemeen maar Wilders in het bijzonder goed op zijn nummer gezet. Maar ageren in het parlement tegen racisme en discriminatie is niet genoeg. Ook op straat zouden wij een veel zichtbaarder rol moeten hebben. Zo was de SP helaas de grote afwezige tijdens een grote antiracisme-demonstratie in 2008. Als afdeling Zoetermeer vinden wij dat de SP naast ageren in het parlement ook een meer actieve en initiërende rol op straat moet nemen, een leidende rol in acties en demonstraties die zich zowel richten op het bestrijden van racisme als op het verbinden van mensen onderling. Dat is wat wij als een belangrijke taak zien en daarom vragen wij jullie steun voor motie 40.

Daarnaast is er natuurlijk de vraag over regeringsdeelname, waar we het over gehad hebben. Dat is natuurlijk afhankelijk van drie dingen: de komende verkiezingsuitslag, het eventuele onderhandelingsresultaat en het oordeel wat het congres eraan geeft. Maar los van de vraag of we gaan regeren of niet, we staan sowieso voor een belangrijke taak de komende tijd en dat is het uitbouwen en opvoeren van de sociale strijd. Om samen met de mensen te knokken voor onze alternatieven en om samen met de mensen te laten zien dat een sociale uitweg uit deze crisis mogelijk is. Succes allemaal!

Bob Ruers: Dankuwel en tot slot de laatste die er is bijgekomen: Bas Maes.

Bas Maes: Dank u voorzitter. Bedankt ook aan de congrescommissie voor het antwoord op onze motie 19 over de afdrachtregeling. We kunnen leven met de beantwoording en ik sprak net iemand die zei dat hij het zonde zou vinden als we hier tegen zouden moeten stemmen, dus wat ons betreft is het niet nodig deze motie in stemming te brengen. We willen hem dan ook graag intrekken. Wij zien een kritische evaluatie van de afdrachtregeling later dit jaar met vertrouwen tegemoet. Rest me alleen nog Sandra uit Groningen te zeggen die dacht dat Breda buitenland was: er gaat misschien niets boven Groningen, maar dat is nog echt niet beter dan Breda. Dankuwel.

Bob Ruers: Ik hoorde de laatste spreker zeggen dat hij een motie intrekt, misschien moeten jullie dat even doorgeven. Ja, dankuwel. Terug naar Riet

Riet de Wit: Dank voor alle bijdragen en dan is nu de congrescommissie aan zet voor de beantwoording van de tweede termijn.

BEANTWOORDING CONGRESKOMMISSIE – TWEDE TERMIJN

Hans van Heijningen: Als het gaat om motie of voorstel 23, dat door Diederik is toegelicht, dan is dat volgens mij geen verbetering ten opzichte van de congres tekst die we gemaakt hebben in onze notitie ‘1 voor Allen’. Wat dat betreft blijf ik bij het eerder gegeven commentaar.

Motie 10, Henk uit Brielle, de gedoogsteun. Ik heb aangegeven dat als het gaat om opties om te regeren je niet op voorhand modellen uit moet sluiten. Ik heb ook aangegeven dat een gedoogconstructie wat ons betreft absoluut niet in het rijtje favoriete opties zit, maar dat het niet verstandig is om dat op voorhand in beton te gieten en daar blijf ik dan even bij.

Leo uit Rotterdam, over het tekstvoorstel om met name ook de 3 procent te noemen. In onze notitie of in onze resolutie geven we aan dat strijd tegen het neoliberale dwangkarakter van de Europese Unie prioriteit heeft en dat dit moet bijdragen aan een sociaal Europa. En als het gaat om de vraag wat dat behelst, dan kom je uit op de vraag hoe heilig de 3 procent is. Dan kom je uit op de vraag hoe heilig is de maximale staatsschuld, het criterium van 60 procent. Je komt dan uit op de rol van de Centrale Europese Bank. Je komt op een heleboel specifieke maatregelen uit en in die zin is er alles voor te zeggen om het te houden bij een algemene formulering in plaats van dat nu op één punt te gaan specificeren.

Jan Müter en de discussie over de democratisering van de economie: ‘Schrijf het op’, zegt hij. Dat gaan wij ook doen en die notitie gaan wij ook richting partijraad begin 2013 bespreken met z’n allen.

Bob, motie 28, de analyse van de verkiezingen van 2010. Ik heb aangegeven dat in de tekst – de grote tekst ‘1 voor Allen’ – die analyse wat beknopt was, maar dat wij in het partijbestuur wel degelijk op een grondige manier gesproken hebben over hoe wij die verkiezingsuitslag duiden en wat ons te doen zou staan. Daar hebben we de afgelopen anderhalf jaar werk van gemaakt en dat heeft ons gebracht tot waar wij nu zijn, dus het lijkt me een beetje een rare opdracht om de komende weken te moeten gaan werken aan het maken van een analyse van de verkiezingsuitslag van 2010. Laten we onze energie steken in een nieuwe stap vooruit. En als wij de plank misslaan, dan wil ik dat graag concreter horen dan naar aanleiding van een stukje uit de tekst ‘1 voor Allen’.

Laurens is blij met het overnemen van de strekking van motie 50, wijzigingsvoorstel 50, en dat is bij deze dan ook geregeld.

Jordy zegt dat we trots zijn op de afdrachtregeling. Nou, dat bindt ons allemaal, dus ook die zaak is afgekaart.

Hugo, motie 4, de noodzaak om met een verhaal te komen over het neoliberalisme en wat ons te doen staat. Ik wil je echt uitnodigen om het plan dat wij gemaakt hebben – 30 voorstellen voor herziening van de financiële sector – eens goed te bekijken en dan terug te komen met wat daaraan ontbreekt of wat daar nog meer aan zou moeten gebeuren. Wat mij betreft hebben we ons huiswerk op dat vlak heel goed gedaan en is er geen reden om deze motie aan te nemen.

Dan Lesley, motie 16, het activisme: maak dat op de een of andere manier zichtbaar op een van de twee regioconferenties die de SP elk jaar houdt. Die nemen we over, zo hebben we net besloten. Dus in die zin komen we jullie tegemoet, omdat de strekking daarvan ook door ons volledig onderschreven wordt.

Samenwerking tussen afdelingen, John uit Leudal. Ja, dat is belangrijk, maar wij vinden echt: begin met je

eigen praktijk te ontwikkelen. En als je dan vastloopt of als je hulp nodig hebt en samen met ons wil kijken naar wat je als afdeling te doen staat en hoe je kunt samenwerken met andere afdelingen, stuur me dan een mailtje volgende week en wij komen naar Limburg toe om samen met jullie dat te bespreken. Maar het heeft geen zin om het Wetenschappelijk Bureau hier aan te zetten en een notitie te maken over specifieke kenmerken van afdelingen met veel lintdorpen, want het ene lintdorp is het andere niet.

Bas uit Breda, motie 40: de SP moet zich duidelijker uitspreken tegen discriminatie. Hij komt met een voorbeeld van een demonstratie in 2008 waar we niet aan meegedaan hebben. Daar hadden wij heel goede redenen voor, omdat in de voorbereiding daarvan spelletjes gespeeld zijn waar wij niet van gediend waren. Als het gaat om een helder standpunt: dat hebben we, dat zullen we uit blijven dragen, maar het heeft geen zin om in die zin op de automatische piloot te varen. Het gaat ons er met name om dat wij kiezers weghalen die op dit moment het idee hebben dat de PVV voor hun belangen opkomt. En dat doe je juist door niet op het feestje van discriminatie en antidiscriminatie te dansen, maar om duidelijk te maken dat dat de PVV geen serieus werk maakt van de sociaal-economische belangen waar wij met z'n allen voor staan. In die zin laat de PVV de mensen in Nederland in de steek als het gaat om sociale rechten. Daar wil ik het bij houden. Dankjewel.

Leon Botter: Ja, partijgenoten, bedankt voor de nieuwe vragen. Volgens mij heeft Hans het grootste deel al gedaan en kunnen we dan vlot achter die lekkere biertjes aan die al op het podium zijn verschenen. Toch nog even een paar dingen die genoemd werden.

Patrick over de inhoudelijke moties, daar hebben wij de vorige keer geen reactie op gegeven. Dat klopt, dat was een van die dingen die Jan zou doen. Excuus daarvoor, maar we willen toch benadrukken dat het inhoudelijke punten zijn die volgens ons in een goede discussie op een volgend congres thuishoren, waar we het uitgebreid gaan hebben over ons verkiezingsprogramma.

Verder wil ik nog even een punt maken over de suggestie dat we offensiever moeten zijn. Volgens mij heeft onder andere de afdeling Amsterdam duidelijk gemaakt dat zij het '1 voor Allen'-stuk wat te weinig offensief vinden. Volgens mij hebben we er uiteindelijk een heel offensieve resolutie van gemaakt en is het volgens mij nu niet de tijd om dingen die al geschreven zijn offensiever te maken, maar om nu echt offensief te worden en dingen te gaan doen en lekker hard campagne te gaan voeren en ervoor te zorgen dat 12 september de SP de grootste partij is van heel Nederland.

STEMMING CONGRESSTUK '1 VOOR ALLEN'

Bob Ruers: Dankuwel. Dames en heren, we gaan nu naar het serieuzere werk toe: het stemmen. Eén opmerking vooraf: als u nog amendementen, dus wijzigingsvoorstellen of moties, wilt intrekken, dan moet dat nu gebeuren, bij Lian of bij Marloes, zodat we ze kunnen meenemen. Ik heb inmiddels alweer twee wijzigingen meegekregen, die gaan we zo dadelijk met u bespreken, maar eerst stel ik u voor aan het stembureau: voorzitter is Remine Alberts, raadslid van de SP-fractie in Amsterdam en fractievoorzitter van de Staten in Noord-Holland. We hebben haar eerder vandaag gezien. Zij wordt bijgestaan door Tim van Houten. En zij zullen ons straks ook helpen bij het tellen van de stemmen als daar onduidelijkheid over is. Waarover gaan wij stemmen? Wij gaan stemmen zo meteen over drie onderdelen: de wijzigingsvoorstellen, de moties en de congresresolutie. Daarvoor hebben jullie allemaal een stemkaart gekregen. Ik zal straks bij elk wijzigingsvoorstel eerst aan u vragen of u daar voor bent en daarna of u daar tegen bent. En als u gestemd hebt, zal Remine Alberts als voorzitter van het stembureau zeggen wat u gekozen hebt. Ik zal straks alleen de nummers van de wijzigingsvoorstellen en de moties noemen. Ik ga dus niets over de inhoud zeggen of over het advies van de congrescommissie. Die informatie staat in uw bundel en die heeft u zojuist ook gehoord. We gaan het puur op de nummers doen en niets anders. Nu verzoek ik uw bijzondere aandacht voor wijzigingen – wijzigingen die wij inmiddels hebben doorgekregen naar aanleiding van de bundel die u zelf allemaal hebt, waar alle wijzigingsvoorstellen en moties instaan. Een aantal ervan is vervallen en dat wil zeggen: bij de wijzigingsvoorstellen zijn sommige overgenomen, sommige zijn ingetrokken en een aantal aangehouden. Die gaan we dus straks niet in stemming brengen. Ik ga zo dadelijk de nummers noemen die hetzij zijn overgenomen, ingetrokken of aangehouden. We lopen samen de bundel door: door de nummers die vervallen zijn zet u een groot kruis, dat heb ik ook gedaan. Als we dat allemaal gedaan hebben, zowel bij de wijzigingsvoorstellen als bij de moties, dan gaan we de overgebleven wijzigingsvoorstellen en moties in stemming brengen. Dat is dus even heel precies werk. We gaan het langzaam doen en als het te snel gaat of u begrijpt het niet, meldt u zich dan even, want dan doen we het over. U moet het allemaal goed hebben, anders wordt het stemmen straks erg lastig.

Goed, neem nu voor u de bundel en de eerste afdeling, de wijzigingsvoorstellen. Officieel zijn dat er in de bundel 52 en er zijn er nog 3 nagekomen, 55 wijzigingsvoorstellen dus. En daar gaan er nu een heel stel van afvallen. Ik neem met u door welke er afgefallen zijn. En dan beginnen we in de eerste plaats met de wijzigingsvoorstellen die zijn overgenomen. Door het nummer dat ik noem kunt u dus al een streep halen, want dat komt niet meer in stemming. Dat zijn de volgende nummers: 1, 6, 15, 19, 20, 24, 25, 26, 28, 29, 36, 39, 46, 48, 50. Dat is de eerste ronde op de wijzigingsvoorstellen, maar er komen er nog een paar, want ik ga nu de wijzigingsvoorstellen opnoemen die zijn ingetrokken: 5, 8, 22, 51. Nu komen we bij de derde categorie, de wijzigingsvoorstellen die zijn aangehouden: 37 en 42. Dat zijn alle wijzigingen van de voorgedragen wijzigingsvoorstellen.

Dan gaan we het nu hebben over de moties. Dat doen we ook weer in drie rondes. We doen eerst die moties die niet in stemming worden gebracht omdat ze zijn overgenomen: 5, 8, 17, 18, 33, 35. Dan gaan we naar de moties die niet in stemming worden gebracht omdat ze zijn aangehouden: 19, 20, 21, 22, 23, 36, 37, 38, 39. Dan zijn er nog twee moties ingetrokken: 3 en 32.

En nu verschijnen er weer wat briefjes op mijn tafel waar weer wijzigingen instaan, dus die gaan we maar even doornemen. Dit is voor mij ook nieuw. We gaan maar even kijken bij de wijzigingsvoorstellen: 4 is ook ingetrokken.

Motie 2 op pagina 15 is ook ingetrokken. Motie 16 op pagina 20 is nu overgenomen en kan dus ook worden doorgehaald. Motie 37 en motie 38 brengen we gewoon in stemming, want die zijn niet aangehouden. En nou geloof ik dat we kunnen gaan stemmen.

Motie 34 zou alleen in stemming komen als die voldoende ondersteuning had, van vijftig leden. Dat is niet het geval, dus de motie wordt niet in stemming gebracht. En dan gaan we nu echt stemmen.

Goed, ik breng ze dus in stemming en vraag u dan eerst of u voor bent en dan of u tegen bent. En dat kunt u met uw stemkaart laten zien en daar zijn de mensen die de uitslag bekend maken.

Ik begin bij wijzigingsvoorstel 2. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 3. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 7. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 9. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 10. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 11. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 12. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 13. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 14. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 16. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 17. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 18. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 21. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 23. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 27. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 30. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 31. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 32. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 33. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 34. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 35. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 38. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 40. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 41. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 43. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 44. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 45. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 47. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 49. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 52. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 53. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 54. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Wijzigingsvoorstel 55. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Dan hebben we de wijzigingsvoorstellen gehad en dan gaan we door naar de moties. Ik begin bij motie 1 op pagina 15. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 4. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: We moeten tellen.

Bob Ruers: We beginnen met de voorstemmers. Wie is er voor?

Remine Alberts: Ik denk dat ik even moet ingrijpen. Er zijn nu veel meer voorstemmers dan net, dus tellen is niet nodig: Aangenomen.

Bob Ruers: Motie 6. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 7. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 9. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 10. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 11. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 12. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 13. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 14. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 15. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 6. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 24. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 25. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 26. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 27. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 28. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 29. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 30. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 31. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 37. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 38. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Motie 40. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Verworpen.

Bob Ruers: Prima, dan hebben we de moties ook gehad. Nou gaan we stemmen over de congresresolutie in z'n geheel zoals u dat veranderd hebt met de wijzigingsvoorstellen die u hebt aangenomen. Dus de hele resolutie zoals hij nu voorligt gaan we nu in stemming brengen. Bent u daar klaar voor? Dan vraag ik u wie voor en wie tegen is. Wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Aangenomen!

[Applaus.]

Bob Ruers: Dan is er nog een bijzondere actuele motie, die hebt u bij de stukken gezien. Die is ingediend door de afdeling Rotterdam. Diederik Olders van de afdeling Rotterdam zal die kort toelichten. Diederik, aan u het woord.

Diederik Olders: Dankuwel voorzitter. Ook bedankt dat ik nog even de tijd kreeg om deze toe te lichten, want het is een heel belangrijke en ik hoop dat jullie hier ook je hand voor willen opsteken. Er is een rapport van de Palestijnse tak van 'Defense for Children International' dat deze week is gepresenteerd in Nederland. Dat rapport is het resultaat van vier jaar werk, ondersteund door de Europese Unie, na beschuldiging van mishandeling en marteling van kinderen in het Israëlische militaire detentiesysteem. Het blijkt dat in de laatste elf jaar ongeveer 7.500 kinderen – sommige niet ouder dan 12 jaar – zijn vastgezet en ondervraagd. Dat zijn bijna twee kinderen per dag, vandaag twee, morgen twee. Wat blijkt uit het onderzoek? Nou, dat kinderen heel snel bekennen uit angst. En je moet je voorstellen, het gaat vaak om stenen gooien, maar deze kinderen worden niet opgepakt terwijl zij stenen aan het gooien zijn. Deze kinderen worden grotendeels opgepakt in razzia's, dus er is geen enkele reden om ze op dat moment op te pakken. Veruit de meeste bekennen heel snel uit angst. Vijf procent bekent niet en die wordt dan geconfronteerd met eenzame opsluiting. Het gaat hier om kinderen. Ook worden hun bekentenissen in het Hebreeuws opgesteld, een taal die ze niet kennen, en die bekentenissen moeten zij dan ondertekenen. Het onderzoek stelt dat er voldoende bewijs is voor wrede, onmenselijke en vernederende behandelingen, straffen of martelingen, verboden volgens de UN Conventie. Nogmaals, het gaat hier over kinderen. Een Ander Joods Geluid voert hier acties tegen. En deze actuele motie roept jullie op om die zoveel mogelijk, waar jullie kunnen, te ondersteunen. De motie is ook een oproep aan de Nederlandse regering om zich hier op alle mogelijke manieren tegen uit te spreken in alle contacten die zij hebben met de staat Israël. Kinderen horen niet in het gevang. Niet in detentiecentra in Nederland, niet in oorlogshandelingen in Syrië, niet in Palestina, nergens, in de hele wereld niet. Dit is het begin van een heel lange strijd om dit over de hele wereld onmogelijk te maken. Ik hoop dat jullie hier voor kunnen stemmen. Dankjewel.

Bob Ruers: Het is een motie. Ik moet hem in stemming brengen, dus ik vraag: wie is daar voor? Wie is daar tegen?

Remine Alberts: Aangenomen!

KANDIDATEN PARTIJBESTUUR – BEKENDMAKING UITSLAG STEMMING

Riet de Wit: Beste mensen, ik feliciteer ons met de genomen besluiten. We hebben alleen nog een partijbestuur nodig dat de besluiten die we vandaag met elkaar hebben genomen ook uit kan voeren. En daarvoor wil ik het woord geven aan de voorzitter van het stembureau, Remine Alberts, om de uitslag bekend te maken. Remine, het woord is weer aan jou.

Remine Alberts: Ja, dankjewel. Ik begin gewoon bij nummer 1 bovenaan, onze partijvoorzitter: 821 stemmen uitgebracht, 768 voor Jan en hij is gekozen. Dan Hans van Heijningen als algemeen secretaris: 814 stemmen uitgebracht, hij heeft 756 stemmen gehaald: gekozen.

De overigen, de algemeen bestuursleden: 811 stemmen te halen: Michel, 659, gekozen; Rosita, 683, gekozen; Hans van Leeuwen, 704, gekozen; Renske, 725, gekozen; Vincent, 698, gekozen; Ronald, 768, gekozen; Paul, 749, gekozen; Manja, 740, gekozen; en last but not least Arjan, 748, gekozen.

Riet de Wit: Dankjewel, Remine. En natuurlijk aan alle vandaag gekozen partijbestuursleden: van harte gefeliciteerd! Dames en heren, dit congres is nog niet afgelopen. Want we gaan zometeen kijken of we vanavond naar huis kunnen in de zekerheid dat we niet alleen de koers van de partij vandaag hebben vastgesteld en ook daarbij een passend partijbestuur hebben gekozen, maar ook dat we een lijsttrekker hebben die vooropgaat in de komende stembusstrijd. Maar voor de overige onderdelen van dit congres heeft u ons als voorzitters niet meer nodig, dus ik ga nu – wat de taak van Bob en mij betreft – afsluiten. En dan gaan we toch weer gewoon verder en namens de congrescommissie wil ik nu al iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan dit congres. Heel veel vrijwilligers zijn aan de slag geweest om dit congres goed voor u te laten verlopen en om het ook tot een succes te maken. Ik wil alle technische mensen bedanken, ja, daar mag u best voor klappen, maar ook alle mensen van het Chassé Theater, want zij hebben ons geweldig ondersteund. Ik bedank de leden van het stembureau, ik bedank onze gasten voor hun komst. En met name wil ik u bedanken, afgevaardigden, voor alle deelname, voor uw bijdrage. Want we zeiden in het begin al dat we u kennen als een gedisciplineerd congres en ik moet zeggen dat wij niet teleurgesteld zijn, hè Bob?

Bob Ruers: Zeker niet.

Riet de Wit: Ik hoop in ieder geval dat u het een goed en inspirerend congres vond en vooral dat u ervan overtuigd bent dat wij met de besluiten die we vandaag hebben genomen morgen aan de slag kunnen. Het worden drukke tijden op weg naar de verkiezingen van 12 september, maar wij zijn er klaar voor. En voor de laatste besluiten zien we elkaar terug over enkele weken, namelijk op het verkiezingscongres van 30 juni. Voor de mensen die na afloop even willen blijven voor een drankje: dat is er in de foyer. En bij vertrek naar huis kunt u bij de uitgang fruit en water meenemen. Beste mensen, dit zijn onze laatste woorden. En dames en heren, het woord is nu aan Guido Weijers!

TOESPRAAK EMILE ROEMER

[De cabaretier Guido Weijers houdt een korte conference waarbij hij het congres de vraag voorlegt of zij Emile Roemer als lijsttrekker willen. Dit wordt bij acclamatie aangenomen.]

Emile Roemer: Het zal je maar gebeuren om op zo'n manier door je dorpsgenoot ontvangen en aangekondigd te worden. Volgens mij heeft Guido Weijers een minstens net zo hard applaus verdiend met zo'n performance. Guido, ongelooflijk, dankjewel!

Guido, je liet een briefje liggen: 'Als je geen piemel hebt, opzouten!' Ja, dat staat er echt, maar jij hebt hem niet meer nodig? Oké, ik zal hem voor je bewaren. Ja, daar begint je speech dan, dankjewel. Ik had me zo voorgenomen een heel serieuze speech te houden en dan ligt dit op je bureau...

Beste mensen, ik ga er toch iets serieus van maken, want ik kan never en nooit over Guido heen en ik wil het niet eens proberen. Guido, echt ontzettend bedankt dat je dit hebt willen doen.

Ik weet niet hoe het jullie is gegaan vandaag, maar als je zo'n warme familie – zo voelt dat tenminste – bij elkaar ziet waarbij iedereen oprecht met één en dezelfde doelstelling bezig is, namelijk Nederland en onze straat en onze omgeving allemaal wat menselijker en socialer te maken, man, wat ben ik dan trots dat ik hier mag staan en dit mag vertellen aan iedereen die het horen wil. Dank jullie wel.

En dat ik hier mag staan, heeft natuurlijk een hele geschiedenis. Jan zei het daarstraks al: veertig jaar hebben wij geknokt om te staan waar wij zijn. En het is heel mooi dat we dan iemand hebben die dat wil verwoorden. Maar die veertig jaar zijn wel opgebouwd, elke keer weer, door steeds weer nieuwe enthousiaste mensen, mensen die voorop liepen, mensen die meeliepen met mensen die het werk buiten deden, binnen deden, achter een microfoon deden of op straat deden. Wij hebben zo verschrikkelijk veel vrijwilligers in onze partij dat wij het afgelopen jaar weer één en een kwart miljoen ZO-kranten huis aan huis hebben verspreid, alleen met SP-vrijwilligers!

Ik ben daar apetrots op. Apetrots op al die mensen die de partij gebracht hebben waar we staan. En ik blijf het elke keer zeggen: met al die mensen, al die vrijwilligers. Jan heeft daar natuurlijk een enorme stempel op gedrukt en daarna heeft Agnes er een enorme stempel op gedrukt. En nog steeds ben ik hun allebei ongelooflijk dankbaar dat ze al het werk gedaan hebben en dat ik het werk voort mag zetten.

Maar waar we nu in zitten, dat is wel een heel memorabel moment. We staan namelijk op een kruispunt.

Een kruispunt in de geschiedenis van ons land en ik weet dat dit zware woorden zijn, maar we leven ook in een heel zware tijd. We leven in een tijd waarin we moeten kiezen. Een tijd waarin we echt wezenlijke keuzes moeten gaan maken. En op 12 september beslissen miljoenen Nederlanders welke kant we op gaan.

Gaan we nog liberaler of maken we de keus om nu eindelijk eens dit land beter en dus socialer te maken?

Wat mij betreft ligt die keuze zo simpel. Maken we het liberaler of maken we het socialer?

De afgelopen kwart eeuw hebben partijen geregeerd die het wel zo'n beetje met elkaar eens waren. Solidariteit, eerlijk delen, spreiding van kennis en macht – het waren volgens hen allemaal begrippen van vroeger. Het moest en zou allemaal anders. Het moest allemaal moderner. Een samenleving, ook dat was iets van vroeger. Het moest zakelijker, het moest killer en vooral minder samen. Meer vrijheid en minder bemoeienis van anderen. Ieder moest z'n eigen gang kunnen gaan. Niet gehinderd door wat dat dit wellicht voor een ander kan betekenen. Dat was een kwart eeuw politiek in Nederland en daarbuiten. En met als resultaat dat we beland zijn in het tijdvak van het doorgeschooten liberale denken. Natuurlijk, ook wij geloven dat mensen vrij willen zijn. Zonder vrijheid is het leven mager en perspectiefloos. Wereldwijd zien we dat maar al te vaak en veel te veel. En ook op dit moment strijden heel wat mensen, ergens in een land, zelfs met hun leven voor vrijheid. Maar mensen die echt vrij willen zijn, willen hun vrijheid en geluk juist delen met anderen, want zij beseffen: samenleven kun je niet alleen.

Het is wel heel opmerkelijk dat het eerste boekje dat Jan Marijnissen uitgaf, als ik me niet vergis in 1983, de titel meekreeg: 'Samenleven kun je niet alleen'. Een titel die vandaag, twintig jaar later bijna, hier in Breda, nog even actueel is als toen. Dat zegt, denk ik, genoeg. En ik had hier graag de mogelijkheid gehad om Jan aan te kijken om hem te feliciteren met zijn herbenoeming, maar Jan is even wat anders aan het doen. Maar mede namens jullie: Jan, heel veel beterschap en zorg dat je weer heel erg snel hier bent om

ons te helpen met het klaren van een heel belangrijke klus die we samen moeten gaan doen.

En vanaf deze plek wil ik alle nieuw gekozen partijbestuursleden ongelooflijk feliciteren met het feit dat jullie de beste en de mooiste partij van Nederland wederom mogen aanvoeren. Proficiat!

En natuurlijk verdienen onze twee nieuwe Gouden Tomaat-dragers nogmaals een warm applaus. Gefeliciteerd Tonnie en Jan!

Liberaler of socialer? Die vraag houdt onze samenleving nu al een kwart eeuw bezig en dat is absoluut geen discussie voor theoretici, want de gevolgen zijn vergaand en elke dag zichtbaar. Doordat het liberale denken al die tijd de heersende ideologie was, ontwikkelde de samenleving zich ook in die richting. Alles, werkelijk alles, is gaandeweg iets voor de vrije markt geworden. Woningcorporaties zijn nu projectontwikkelaars, onze energiebedrijven zijn verkocht aan Zweden en Duitsland, busmaatschappijen worden nu bestierd vanuit Frankrijk. Wat altijd tot de publieke sector gerekend werd, is in de uitverkoop gegaan. Zelfs van de zorg zijn ze een markt gaan maken, met een arts als producent en een patiënt als consument. Hoe haal je het in je hoofd? Wie heeft daar überhaupt ooit om gevraagd? U? Ik? De mensen buiten is al helemaal niets gevraagd en als wij het vragen, ik ken ze niet eens en volgens mij zijn ze er namelijk ook niet. En laat daarom voor heel Nederland hartstikke duidelijk zijn: blijf met je handen af van de publieke sector. Ik weet het, het valt allemaal niet mee om voortdurend het grote verband te blijven zien, want elke maatregel op zich die genomen wordt lijkt niet meteen zo catastrofaal, maar wie over een politiek lange-termijn-geheugen beschikt – en dat doen wij bij de SP – die ziet wel degelijk die rode lijn. Die ziet hoe onder het motto van de vrijheid stap voor stap de zeggenschap over wat eens van ons allemaal was beetje bij beetje wordt afgebroken en is verdwenen. Verdwenen naar ver gelegen directiekamers en naar dure raden van bestuur. En natuurlijk ook naar de raad van bestuur van Europa die vanuit Brussel verordonneert hoe wij onze samenleving moeten gaan inrichten, zodat de vrije markt nog groter en nog vrijer wordt, totdat die ons uiteindelijk allemaal in een houdgreep klemt en de echte vrijheid voor de burgers verstikt. Laat er geen misverstand over bestaan: ik ben niet tegen Europa, de SP is niet tegen Europa. Wij zijn tot in de genen een internationale partij. Een partij die weet dat je altijd moet samenwerken om verder te komen. Nationaal en internationaal. Het is geweldig dat de Europese samenwerking de oorlogsdreiging tussen oude rivalen heeft weggenomen. Het is geweldig dat de samenwerking ons welvarender heeft gemaakt, maar dat is heel iets anders dan kritiekloos achter Brussel aan lopen. Dat is heel iets anders dan het Europa van de vrede en van welvaart door samenwerking te willen ombouwen tot een Europese superstaat. Dat is heel iets anders dan een Europa creëren dat zich voor alles richt op een keiharde concurrentiestrijd, want zo'n Europa leidt tot concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Zo'n Europa leidt tot uitbuiting van Oost-Europese werknemers. Zo'n Europa leidt tot afbraak van zeggenschap en afbraak van democratie. En voor wie dat nou nog steeds niet begrepen heeft: dat deugt niet, dat pikken we niet en daar ga ik dus dwars voor liggen.

En wij staan in die strijd absoluut niet alleen. Wij zien in steeds meer landen in Europa de bevolking kiezen voor een sociaal Europa. Onze zusterpartijen in IJsland, Noorwegen, Denemarken, Finland, Cyprus, die bewijzen dat inmiddels en zitten daar in de regering. En dat het hard nodig is dat we dat overal gaan doen, werd deze week ook weer duidelijk toen we de brief uit Brussel kregen. Dit keer weer met bemoeienissen over onze hypotheekrenteaftrek en onze huren. Vorig jaar wilden ze ons het rekeningrijden in de maag splitsen en mogelijk volgend jaar bemoeien ze zich met onze pensioenen of ons zorgstelsel. Voor alle duidelijkheid: daar gaan zij niet over, daar gaan wij zelf over.

Dit gaat om een fundamenteel conflict met grote gevolgen voor de samenleving, voor iedereen. En de SP, onze SP, heeft vanaf het begin daarin stelling betrokken. Wij zeiden en wij zeggen dat vrijheid ingebed hoort te zijn in menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit; zonder die binding is vrijheid een losgeslagen begrip.

En als we het over losgeslagen hebben: zo kun je in ieder geval ook beschrijven wat er is gebeurd in de hele financiële wereld. Ooit waren de banken er om de economie te helpen. Nu helpen ze ook de economie, maar: naar de knoppen. We hebben allemaal de parlementaire commissie aan het werk gezien die dat alles nauwgezet heeft nageplozen en harde conclusies en aanbevelingen heeft opgesteld. En ik ben er apetrots op dat die commissie de naam draagt van onze Jan de Wit. Jan, je was fantastisch, je hebt met je team een topprestatie geleverd.

Maar beste mensen, naast de financiële en de economische crisis bestaat er nog een crisis: de morele crisis. Hoe kan het dat zoveel mensen op verantwoordelijke plekken geen verantwoordelijkheid hebben genomen? Mensen in de samenleving, in het bedrijfsleven, bij de overheid, onderwijsinstellingen, wooncorporaties, ziekenhuizen: mensen die zich moedwillig aan hun verantwoordelijkheid hebben onttrokken. Die geldelijk gewin belangrijker vonden dan dat te doen waarvoor ze waren aangesteld en waar ze goed voor werden betaald. Misschien doet dat veel mensen nog wel de meeste pijn. U kent al die voorbeelden net zo goed als ik. Zij die verantwoordelijk waren, keken alleen naar zichzelf en voor de rest keken ze weg. Met als pijnlijk gevolg dat mensen die geen schuld hebben aan al die crises er nu voor moeten bloeden en diep in de misère raken. Ik heb er maar één woord voor: schandalig!

Het is dan ook niet voor niets dat de afgelopen tijd zoveel mensen van zich hebben laten horen. In Den

Haag, in Amsterdam, op andere plekken in het land. Verpleegkundigen, leraren, politieagenten en natuurlijk onze schoonmakers. Fantastisch wat die gepresteerd hebben: wekenlang, maandenlang strijd voeren en winnen. Wat ze gewonnen hebben is respect. Daarom petje af voor de schoonmakers!

Op een van die plekken – en ik wil het jullie toch niet onthouden – op een van die plekken kwam ik een oud-leerling van me tegen. Ik dacht al gelijk: oei, ik begin oud te worden. Jos was dat en Jos was inmiddels al halfweg dertig. Het was in een van mijn eerste klassen, dat wel. Hij had twee kinderen en hij was tekenaar in de bouw. Ik vroeg hem: ‘Jos, hoe is het met je?’ ‘Nou,’ zegt hij, ‘het gaat best wel oké, maar ik moet je eerlijk zeggen, het is soms niet makkelijk. Ik ben zzp’er in de bouw en probeer dan maar eens een hypotheek te krijgen. En probeer als zzp’er maar eens om een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten, want die is veel te duur. Breek ik nou dadelijk een keer mijn enkel, dan zit ik twee maanden zonder inkomen en dan teer ik in op mijn spaargeld voor zover ik dat al heb. Ik heb geen WW. En mijn pensioen? Ik moet het nog maar afwachten.’ Toen dacht ik: laat ik het leven van Jos nu eens vergelijken met mijn leven toen ik zijn leeftijd had. Niet eens zo lang geleden. Die Jos heeft maar bar weinig zekerheden en weinig rooskleurige vooruitzichten. En hij zei tegen mij: ‘Emile, ik begrijp het niet. Kijk nou eens om je heen. Zo’n rijk en welvarend land en dan toch zo’n onzeker bestaan. Zoveel mensen zonder een sociaal vangnet, altijd die spanning, altijd die angst van hoe het morgen zal zijn.’ Ik dacht: Jos heeft gelijk. Jos heeft hartstikke gelijk. Is dit de wereld die wij door willen geven aan onze kinderen en is dit de wereld die wij van onze ouders hebben gekregen? En ik realiseerde mij dat de afgelopen dertig jaar een tijd was van één grote uitholling van de verzorgingsstaat, één gestage afbraak van de sociale zekerheden en één genadeloze vercommercialisering van de publieke sfeer. Alles in de uitverkoop, winst en rendement als enig criterium, winst en rendement voor alles! En kijk waar we terechtgekomen zijn: steeds duurdere voorzieningen voor steeds slechtere kwaliteit. Schaalvergrotingen, privatiseringen, verslechtingen in de zorg en in het onderwijs, door rood rijdende treinen, in een greppel gegooide post, postbodes van PostNL die er aan de voorkant worden uitgedonderd om aan de achterkant mensen terug te halen die onder het minimumloon moeten werken. Ik denk: die Jos, die is niet flauw. Hij kan veel hebben, maar hij maakt zich zorgen over zijn kinderen en hij vindt het raar dat wij een redelijk fatsoenlijke wereld van onze ouders hebben gekregen en nu kennelijk niet in staat zijn om een minstens zo fatsoenlijke wereld aan onze kinderen door te geven. Hij vreest voor de solidariteit tussen generaties en dat vind ik een serieuze zaak. En toen ik daar stond liet Jos ook een foto zien van zijn twee kinderen, een jongen van veertien en een meisje van twaalf. Ik zei: ‘Ja Jos, een mooi stel. Daar doe je het voor.’ ‘Nou,’ zei hij, ‘Emile, daar doe jij het ook allemaal voor.’ En dat raakte me diep. Ik realiseerde mij eens te meer dat wat mij drijft het gevoel is dat wij een betere wereld kunnen maken dan zoals die er nu is. Als we maar willen. Als we maar aanpakken. Als we maar niet achter verkeerde mensen en verkeerde ideeën aanlopen. Als we maar aandurven om eens uit een ander vaatje te gaan tappen om onze wereld weer wat beter op orde te krijgen, voor ons, maar vooral voor onze kinderen. Een veilige wereld met eerlijke kansen voor iedereen die wil aanpakken. Een duurzame wereld waarin we niet kijken hoe snel we iets kunnen opmaken, vernielen of weggooien, maar kijken hoe lang we iets kunnen bewaren, bewaken en beschermen en overhouden. En ik zie het dan ook als een van onze belangrijkste taken om ons nog harder als partij in te spannen om de afbraak van onze aarde te voorkomen. We hebben er immers maar één.

Beste mensen, ik zei het al: het zijn historische tijden. Tijden voor een historische keuze op 12 september. Het zijn ook voor ons als partij historische tijden. We bestaan dit jaar veertig jaar en toch, voor mijn gevoel beginnen we pas. We hebben ons waargemaakt als een activistische partij, als bondgenoot van gewone mensen die een beter Nederland willen. We hebben ons waargemaakt als oppositiepartij, die consequent en consistent steeds de vinger op de zere plekken wist te leggen. In beide hoedanigheden worden we gewaardeerd en daar ben ik blij om. Maar we zijn meer dan een actieve partij en we zijn meer dan een goede oppositiepartij. We staan op het punt om ons ook te gaan bewijzen als een heel goede regeringspartij. Die opdracht hebben we vandaag in de congresresolutie helder verwoord en die opdracht neem ik uiterst serieus, maar ik zeg erbij: niet tegen elke prijs. Ik zet geen handtekening als inkomensverschillen groter gaan worden. Ik zet geen handtekening als wij niet iets wezenlijks kunnen betekenen tegen de marktwerking in de zorg en in de publieke sector. En ik zet al helemaal geen handtekening als wij niet echt iets kunnen betekenen om de armoede onder kinderen in Nederland nu eens echt te gaan bestrijden. Dus als de uitslag op 12 september het mogelijk maakt, dan ga ik ervoor om de SP voor het eerst in ons bestaan in de regering van Nederland te brengen, maar wel met een sociale agenda. Dat is immers de kortste en beste manier om het liberale tij te keren. De kortste en beste manier om op een sociale weg uit deze crisis te komen. Met links zelfbewustzijn, want het nieuw optimisme is altijd het kenmerk van links geweest en met links bedoel ik ook gewoon links. Ik zeg dat er maar bij, want er wordt tegenwoordig maar van alles geroepen, zelfs over onze naam. Nou dat mag, iedereen mag denken dat daar wat nieuws in zit, maar ik was trots op de Socialistische Partij, ik ben trots op de Socialistische Partij en ik blijf trots op de Socialistische Partij!

Beste mensen, tot slot. We hebben al vaker in een mooie positie gestaan en we zijn vaker van een koude kermis thuisgekomen, waarbij we dachten dat er nog meer links was dan alleen echt links. Maar als wij

echt sociaal uit deze crisis komen en de sociale agenda moet vanuit de regering gevoerd worden, dan heb ik het niet over nep-links of light-links of rechts-links, dan heb ik het over SP-links. En ik ben er klaar voor, de SP is er klaar voor. Help mee te bouwen aan het nieuw vertrouwen. Dus: doe mee met de SP! Dank jullie wel!

[Bob Fosko en zijn band sluiten het congres af met een optreden.]

SP

www.sp.nl

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12

